

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Projektrapport

Sörmländska kulturtillgångar

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Versionshantering

Version ¹	Datum	Kommentar ²	Ändringar markerade (j/n)
1.0	2023-10-10		

¹ Versionerna numreras enligt följande: Versionsnummer 0.1-0.9 är utkast eller remiss, dvs. de är inte godkända. Version 1.0 och kommande är godkända versioner. Kommande numrering är 1.1 osv.

² Här skrivs kommentarer som är till nytta för att följa förändringar och versioner. Det kan t.ex. avse att en version är uppdaterad av projektbeställaren och vilka förändringar som skett.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTANDE SLUTSATSER	6
2	GRUNDLÄGGANDE INFORMATION	8
2.1	BAKGRUND TILL PROJEKTET	8
2.2	BEHOVSANALYS	8
2.2.1	<i>Sammanfattning behovsanalys</i>	9
2.3	MÅLGRUPP OCH AVGRÄNSNINGAR	10
2.3.1	<i>Kulturområde</i>	10
2.3.2	<i>Värdekedja</i>	10
2.3.3	<i>Aktörer</i>	11
2.3.4	<i>Avgränsningar</i>	11
2.4	SYFTE, MÅL OCH GENOMFÖRANDE	12
2.4.1	<i>Projektets vision</i>	12
2.4.2	<i>Syftet</i>	13
2.4.3	<i>Projektiden</i>	13
2.4.4	<i>Genomförandet i korthet</i>	13
2.4.5	<i>Projektets mål</i>	14
2.4.6	<i>Lika villkor</i>	15
2.5	PROJEKTETS ARBETSSÄTT	15
2.5.1	<i>Tjänstedesign i korthet</i>	15
2.5.2	<i>Användare och utförare i projektet</i>	16
2.5.3	<i>Urval till arbetsgrupperna</i>	16
2.5.4	<i>Projektets arbetsgruppsprocesser – stöttande strukturer</i>	17
2.5.5	<i>Projektets arbetsgruppsprocesser – samverkan</i>	19
2.5.6	<i>Ändrade förutsättningar</i>	21
2.6	PROJEKTORGANISATION	21
2.6.1	<i>Projektägare</i>	22
2.6.2	<i>Styrgrupp</i>	22
2.6.3	<i>Projektledning</i>	22
2.6.4	<i>Implementeringsgrupp</i>	22
2.6.5	<i>Arbets- och fokusgrupper</i>	22
2.6.6	<i>Extern utvärdering</i>	23
3	PROJEKTRESULTAT	23
3.1	KULTURKLUSTER SÖRMLAND	23
3.1.1	<i>Målgrupper</i>	24
3.1.2	<i>Uppdrag</i>	24
3.1.3	<i>Förslag på organisation – Kulturutveckling Sörmland</i>	25
3.2	SAMARBETET MED HRU	25
3.3	KREATIV FOND	26
3.3.1	<i>Pilotflygning Kreativa Utvecklingscheckar</i>	27
3.3.2	<i>Erfarenheter Kreativa utvecklingscheckar</i>	27
3.4	ÖVRIGA PROJEKTRESULTAT	27
3.4.1	<i>Erfarenheter organisation</i>	28
3.4.2	<i>Erfarenheter kommunikation</i>	28
3.5	RESULTAT FRÅN PROJEKTETS EXTERNA UTVÄRDERING	28
3.5.1	<i>Organisering och genomförande</i>	29
3.5.2	<i>Projektets resultat</i>	29
3.5.3	<i>Lärdomar från projektet</i>	30
3.5.4	<i>Några ord på vägen inför Region Sörmlands fortsatta arbete</i>	30

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

4	ÖVERLÄMNING AV PROJEKTETS RESULTAT	30
5	UTFALL JÄMFÖRT MED MÅL OCH PLAN	31
5.1	UTFALL MÅL OCH AKTIVITETER	31
5.1.1	<i>Utfall projektmål</i>	31
5.2	INDIKATION EFFEKT MÅL	35
6	BILAGA 1 – UTÖKAD BEHOVSANALYS	37
6.1	TIDIG BEHOVSANALYS – VÅREN 2021	37
6.1.1	<i>Stöttande strukturer</i>	37
6.1.2	<i>Mötesplatser</i>	37
6.1.3	<i>Samverkan</i>	37
6.2	UTÖKAD BEHOVSANALYS – HÖSTEN 2021	38
6.3	NATIONELLT PERSPEKTIV – VÅREN 2021	39
7	BILAGA 2 – REGIONALA FÖRUTSÄTTNINGAR	41
7.1	REGIONALA FÖRUTSÄTTNINGAR	41
7.1.1	<i>Region Sörmland</i>	41
7.1.2	<i>Samverkan mellan region och kommun</i>	41
8	BILAGA 3 – RESULTAT FRÅN DE KREATIVA UTVECKLINGSCHECKARNA	43
8.1	SÖKTA OCH BEVILJADE STÖD	43
8.2	RESULTAT FRÅN EXTERN UTVÄRDERING	44

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Saga öppnade datorn för att svara på frågorna som hon skulle förbereda inför kursen "Utveckla ditt kulturföretag", som hon skulle på nästa helg. Hon hade först tvekat inför att anmäla sig eftersom "kulturföretagare" inte riktigt stämde överens med hennes självbild som yrkesverksam kulturskapare. Även om hon rent tekniskt var företagare och hade behov av ökad lönsamhet upplevde hon att det företagsstöd som hon tagit del av tidigare inte var anpassat till kultursektorns komplexitet. När hon nu läste igenom uppgiften blev hon glad att hon hade följt kulturutvecklarnas råd att delta i kursen som de arrangerade. Frågorna var relevanta för henne och handlade om hennes utmaningar och styrkor som kulturskapare.

Nästa sak på dagens att göra-listan var att kolla upp några av de projektstöd som hon fått tips om att söka när hon hade haft den digitala avstämningen med kulturutvecklarna på Kulturkluster Sörmland. Saga hade deltagit i kulturklustrets professionella speed-dejting för scenkonstnärer och arrangörer och där hade hon träffat två artister som ville göra projektet tillsammans med henne.

Hon gick till kulturkluster.se och hittade snabbt listan på möjliga bidragsgivare bland flikarna, samlade och sorterade. Kulturutvecklarna hade tipsat henne om att särskilt kolla upp Konstnärsnämnden, Kulturrådet och Culture Moves Europe.

Efter en stund kände Saga att hon körde fast i sin projektansökan. Hon bestämde sig för att boka in ett nytt möte med klustret för att prata mer specifikt om ansökans innehåll. Hon såg fram emot att få bolla med någon som kunde ställa rätt frågor till materialet utan att lägga sig i den konstnärliga idén. Det var ett bra sätt att komma framåt i sin process, tyckte hon.

Sedan Saga fått kontakt med Kulturkluster Sörmland så tyckte hon att det blivit lite enklare. Hon tyckte att de var bra på att plocka upp idéer som gynnade kulturlivet och testa olika lösningar. Aktiviteterna som de arrangerade var givande även om alla inte var relevanta för just henne. Men med tanke på de olika behoven bland de som är yrkesverksamma inom kultursektorn i Sörmland så kan ju inte allt passa alla, tänkte hon.

Precis innan hon stängde datorn för dagen kom hon på att hon skulle kolla upp när nästa kulturfrukost skulle äga rum. Saga ville vara med och hoppades på att både få utvidga sitt nätverk och få bättre koll på vad som var på gång i det sörmländska kulturlivet.³

³ Ovanstående text är en gestaltning av Kulturkluster Sörmlands funktion för fria kulturaktörer i Sörmland.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

1 Sammanfattande slutsatser

Sörmländska kulturtillgångar syftade till att skapa relevanta och hållbara stöttande strukturer för att underlätta samverkan, utveckling och kreativt skapande för kulturaktörer inom kultursektorn i Sörmland. Projektet pågick 2021 – 2023 och finansierades av Kulturrådet och Region Sörmlands Kultur & Utbildning.

Projektet skapades utifrån ett behov av att stärka det sörmländska kulturlivet och göra det mindre sårbart. Detta identifierades hos såväl kommuner och fria kulturaktörer i länet som hos Kultur & Utbildnings egna verksamheter. Det efterfrågades en ökad samverkan, mötesplatser för utveckling och kunskapsöverföring och stöttande strukturer som kan stärka fria kulturaktörer. Projektet har under snart tre års tid vidare undersökt behov från de sörmländska kulturaktörerna och testat lösningsförslag som är i linje med dessa.

Lösningsförslag

Från projektresultaten förslås att Kultur & Utbildning implementerar verksamheten Kulturkluster Sörmland som en del av den nya utvecklingsenheten Kulturutveckling Sörmland. Kulturkluster Sörmland antar den strategiska inriktningen

”Ett välmående kulturliv i hela Sörmland möjliggör mer kultur till fler”, vilken knyter an till Region Sörmlands vision för kultur 2026: ”I Sörmland är kulturen och konsten en självklar del av alla människors liv”.

Kulturkluster Sörmland är en unik satsning inom kultur-Sverige med sitt kulturområdes- och organisationsövergripande arbete. Genom att rikta insatser till de verksamma inom kultursektorn, såväl fria som offentliga aktörer, så stärks den kulturella infrastrukturen i länet och blir mer resilient inför framtida utmaningar. Kulturkluster Sörmland svarar upp mot alla de behov som identifierats under projektets gång.

Grunduppdraget för Kulturkluster Sörmland är att:

- upprätta och utveckla en stödfunktion som hanterar ärenden från fria och offentliga kulturaktörer.
- arrangera mötesplatser ett flertal tillfällen per år.
- arrangera utbildningar och kunskapsinsatser
- bygga upp en kunskapsbank med omvärldsbevakning och kunskap om kultur i länet.
- Facilitera nätverk mellan framför allt olika offentliga kulturaktörer.

För att kunna genomföra grunduppdraget krävs också

- en kommunikationsfunktion
- samverkan med lämpliga samverkansparter.

Effekter av att skapa Kulturkluster Sörmland är att

- Information och tillgång till kunskap och kompetens är synlig, känd och likvärdig mellan kulturaktörer i Sörmland.
- Det finns goda förutsättningar för att vara verksam inom kultursektorn i Sörmland.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektnamn

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

- Kultursektorn i Sörmlands olika aktörer inspirerar och lär av varandra och synergier och effektiviseringsmöjligheter mellan dem tas tillvara.
- Samverkan mellan och inom regionen och kommunerna gör det offentliga erbjudandet tydligt och förtroendeingivande.

Kulturkluster föreslås verka utifrån följande förändringslogik.



Figur 1: bild av Kulturkluster Sörmlands föreslagna förändringslogik.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

2 Grundläggande information

2.1 Bakgrund till projektet

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.⁴

Projektet Sörmländska kulturtillgångar skapades utifrån konkretiseringar av Kulturplan Sörmland 2019 – 2022 samt från diskussioner i samarbetsorganet Samkultur Sörmland och dess tillhörande referensgrupp med sörmländska kulturskapare. I samtal lyftes behovet av stöttande strukturer fram. Region Sörmland gav då i uppdrag till Riksteatern i Sörmland att genomföra en förstudie för att fördjupa kunskapen om de behov som fanns. Denna färdigställdes under hösten 2019 och visade på att det fanns ett omfattande behov av stöttande strukturer på både kommunal och regional nivå för såväl kulturskapare som arrangörsleden. Det beslutades att Region Sörmland Kultur & Utbildning skulle ansöka om regionalt utvecklingsstöd från Kulturrådet för att skapa ett projekt med syfte att påbörja arbetet med en långsiktigt hållbar infrastruktur i Sörmland. I juni 2020 blev projektet beviljat och i januari 2021 startade det.

Sedan förstudien genomfördes och ansökan skrevs har Corona-pandemin satt djupa spår i hela kultur-Sverige vilket gör att behoven som kulturskaparna och arrangörsleden haft i viss mån förstärkts och i viss mån förändrats. Därför gjorde projektet en förnyad behovsanalys som ett första steg. Denna behovsanalys, tillsammans med relevanta utredningar på nationell nivå, låg till grund för projektets syfte, genomförande och arbetssätt. Senare i projektet har också resultat från ytterligare behovsanalys och processer format genomförandet.

2.2 Behovsanalys

Med utgångspunkt i att det krävs en förstärkt kulturell infrastruktur för att skapa ett välmående kulturliv i Sörmland har projektet reflekterat kring vad en sådan skulle bestå av. För att veta mer om vilka behov som finns började projektet med att föra samtal med samtliga av projektets målgrupper. Dessa skedde på olika sätt med olika målgrupper och vid flera olika tillfällen under projektets gång.

Behovsanalyserna kommer från

- förstudien från hösten 2019,
- analyser av insamlat material i form av enkäter, intervjuer, samtal med kulturaktörer och regionala verksamheter från våren 2021,
- omvärldsanalyser genom exempelvis medverkan i seminarier på konventet Folk och Kultur 2021,
- arbetsgruppen för stöttande strukturer som genomfördes under hösten 2021,

⁴ De övergripande kulturpolitiska målen.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

- arbetsgruppen kring samverkan som genomfördes under hösten 2022,
- samtal med fria kulturaktörer i hantering av ärenden, arrangerandet av mötesplatser och kunskapsatsningarna under testandet av piloten Kulturkluster Sörmland,
- nätverksträffar med kommunernas kultursamordnare, regionens utvecklare, konsulenter och producenter samt
- implementeringsworkshopar och riskanalyser.

Resultatet från ovanstående beskrivs i korthet nedan. En mer utförlig beskrivning av behoven från det utforskande arbetet som gjordes under våren 2021 finns i bilaga 1.

2.2.1 Sammanfattning behovsanalys

Nedan beskrivs behoven som har identifierats under projektets gång i korthet.

Stöd

Det finns ett behov av stöd eller stöttande funktion för fria kulturaktörer. Detta i form av att vara bollplank eller lotsfunktion till rätt person, funktion eller finansiering. Stödbehovet handlar också om att skapa kurser eller föreläsningar inom olika relevanta områden samt om skapandet och möjliggörande av mötesplatser mellan olika kulturaktörer. Det är viktigt att denna stödfunktion inte också har i uppdrag att dela ut bidrag och andra medel. De fria kulturaktörerna förtydligar att man hamnar i en beroendeställning om stödfunktionen också handlägger bidrag.

Även offentliga kulturaktörer har behov av en stöttande funktion, men främst i form av samordning och kunskapsbank (se nedan).

Samordning

Samordningsbehovet är både internt och externt. Internt inom Region Sörmland handlar det om att samordna dels olika nätverk för att skapa bryggor mellan Kultur & Utbildnings verksamheter, dels mellan verksamhetsområden och då framförallt mellan Kultur & Utbildning och Hållbar Regional Utveckling. Externt behövs samordning av kommunsamarbetet, av mötesplatser för kulturaktörer och av länets medverkan i det kulturpolitiska konventet Folk och kultur.

Kunskapsbank

Det finns behov av att skapa en kunskapsbank för kulturen. Det som efterfrågas är såväl olika typer av kulturstatistik för länet som kunskap om vilka kulturaktörer som finns var. Det efterfrågas också kunskap om kulturens trender i stort, nationellt och internationellt.

I korthet behöver kulturkunskapsbanken svara på frågan; Hur ser kultur-Sörmland ut och i vilken kontext befinner den sig i?

Det är också viktigt att kunskapen kan delas med olika aktörer inom kultursektorn när det finns behov av detta.

Kommunikation

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Det finns behov av att arbeta med regiongemensam kulturområdes- och organisationsövergripande kommunikation för kulturen i Sörmland. Detta för att kunna sprida kunskap, information om aktiviteter, trender och det stöd som finns tillgängligt för kultur-Sörmland.

2.3 Målgrupp och avgränsningar

För att beskriva vilka kulturaktörer som projektet har vänt sig till betraktas kultursektorn i Sörmland i tre perspektiv: kulturområde, värdekedja och aktörer. I relation till kulturaktörerna så fungerar de tre perspektiven genom att de svarar på frågorna: Inom vilket område agerar kulturaktörerna? Vad gör kulturaktörerna? Vilka är kulturaktörerna?

Detta är långt ifrån enda försöket att ringa in något så svårfångat som kultursektorn och det finns flera andra försök till att definiera och göra avgränsningar. Det är därför viktigt att ha med sig att de tre perspektiven har varit projektets arbetsinstrument för att ringa in kultursektorn i Sörmland.

2.3.1 Kulturområde

Definitionen av kultursektorn utgår bland annat från kulturområdena i den regionala kulturplanen. Dessa är omformulerade till följande kulturområden.

- Scenkonst
- Kulturarv
- Litteratur
- Bild- och form
- Film
- Arkiv
- Hantverk och hemslojd

Dessa är dock inte de enda kulturområdena som inkluderas i projektet. Utöver ovanstående har projektet också arbetat med andra kulturuttryck och områden som finns representerade i kulturlivet i Sörmland, exempelvis, men inte uteslutande, digital kultur, media och nya konstformer.

2.3.2 Värdekedja

Inom värdekedjorna har projektet vänt sig till alla som verkar inom det kulturella fältet. Utöver kulturskapare så inkluderar detta också verksamheter som befinner sig i arrangörsledet och andra aktörer som är nödvändiga för att kulturskapare ska kunna skapa eller nå sin publik. Även utbildning har inkluderats i denna del, exempelvis kulturskolor och folkhögskolor. I detta sammanhang vänder sig projektet till de som är verksamma inom dessa snarare än de elever och studenter som är inskrivna på utbildningar/kurser.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

2.3.3 Aktörer

Projektet har delat in aktörerna inom kultursektorn i Sörmland i fyra kategorier. Kategorierna bör ses som verktyg för att förklara ett perspektiv på kultursektor snarare än ”sanningar”. De fyra kategorierna är:

- Fria kulturaktörer inom den idéburna sektorn.
- Fria kulturaktörer inom den privata sektorn.
- Offentlig kommunal kulturverksamhet.
- Offentlig regional kulturverksamhet.

En enskild aktör kan tillhöra eller verka i flera av ovanstående samtidigt eller i olika perioder. Exempelvis kan samma musiker ha egen firma (fri aktör privat), arbeta på kulturskola (kommunal kulturverksamhet) och vara med i en ideell förening (fri aktör idéburen).

2.3.4 Avgränsningar

Vid projektstart gjordes bedömningen att projektets arbetsmetod krävde ett brett angreppssätt som sedan succesivt skulle kunna fokuseras och testas. För att inte riskera att projektet blev för stort eller ospecifikt gjordes följande avgränsningar under projektets gång:

- Projektet arbetade inte aktivt med kommunernas kulturskolor, men hade regelbundna träffar med det kulturskoleprojekt som startade ett år efter Sörmländska kulturtillgångar.
- Projektet gjorde ett urval inför medverkan i olika fokus- och arbetsgrupper där metoden ”representativt urval” användes för att få en så stor bredd som möjligt i gruppen.
- Avgränsningar har gjorts i enskilda aktiviteter, där olika aktiviteter vänt sig till olika delar av det sörmländska kulturlivet.
- Projektet har inte riktat sig till invånarna i Sörmland och syftar inte till att utveckla publik verksamhet.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektnamn

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

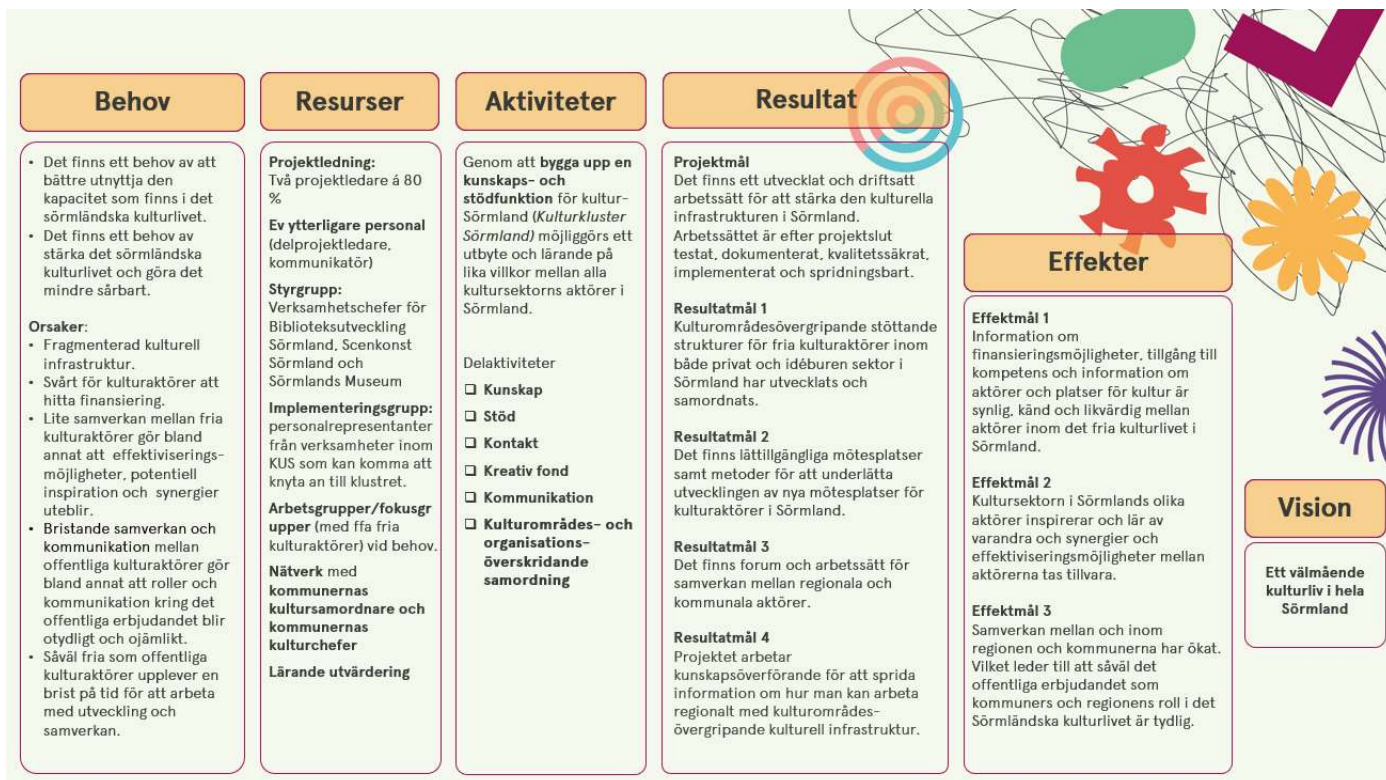
1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

2.4 Syfte, mål och genomförande

Projektet har följt nedanstående förändringsteori i målskrivningar och uppföljning.



Figur 2: Bild av projektets förändringsteori.

2.4.1 Projektets vision

Region Sörmlands vision för kultur 2026 är: *I Sörmland är kulturen och konsten en självklar del av alla människors liv.* Projektets vision är *ett välmående kulturliv i hela Sörmland.* Dessa hänger ihop genom att ett välmående kulturliv är en förutsättning för att kulturen och konsten ska kunna vara en självklar del av alla människors liv. Kortfattat: ett välmående kulturliv i hela Sörmland möjliggör mer kultur till fler.

Ett välmående kulturliv i hela Sörmland innebär att det i Sörmland finns ett rikt och varierat kulturutbud som spänner över en mängd kulturområden och uttryck. Ett kulturliv som äger både bredd och spets och som når nya publikgrupper och utövare.

Ett välmående kulturliv är ett tillgängligt kulturliv där alla kan delta, både som utövare, deltagare och mottagare. Det ska inte spela någon roll var du bor eller vilka förutsättningar du har.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

I ett välmående kulturliv präglas utvecklingen av samarbete, kunskapsutbyte, respekt och nyfikenhet. Ett välmående kulturliv är ett modigt kulturliv med blicken på samtiden och framtiden. Ett kulturliv där det finns utrymme att prova, misslyckas och prova igen.

2.4.2 Syftet

Projektets syfte var att skapa relevanta och hållbara stöttande strukturer för att underlätta samverkan, utveckling och kreativt skapande för kulturaktörer inom kultursektorn i Sörmland.

2.4.3 Projektidén

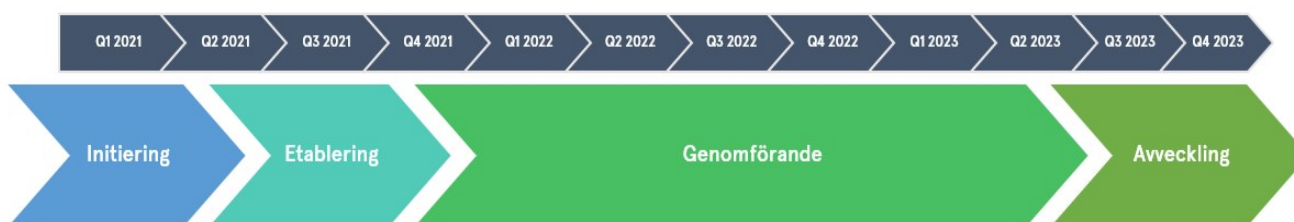
Grundidén i projektet var att jobba tillsammans med projektets målgrupper i ett antal processer med hjälp av ett behovsdrivet arbetssätt. Allt arbete syftade till att nå upp till projektets syfte och målsättningar. Ambitionen var att sätta behoven i fokus och att arbeta nära målgrupperna för att tillsammans hitta lösningar kring de utmaningar som beskrivs i behovsanalysen.

Genom att arbeta på detta sätt säkerställde vi att projektet arbetade med relevanta lösningar på aktuella behov. Utifrån de mindre processerna och aktiviteterna så lades också grunden till det mer övergripande lösningsförslaget som knyter an till den sörmländska kulturella infrastrukturen. Parallellt och i symbios med ovanstående har projektledningen också arbetat med att identifiera och införliva eventuella andra omvärldshändelser för att bygga de stöttande hållbara strukturerna som projektet syftat till.

En konsekvens av det behovsdrivna arbetssättet som projektet valde att använda sig av är att det inte gick att säga exakt *vad* projektet skulle arbeta med, bara *hur*.

2.4.4 Genomförandet i korthet

Projektet genomfördes från 4 januari 2021 till 31 december 2023.



Figur 3: Tidslinje över projektets genomförande.

Projektet delades in i fyra faser; initieringsfas, etableringsfas, genomförandefas och avvecklingsfas. I initieringsfasen startade behovsanalysen genom inläsning och kunskapsinhämtning för projektledningen. Behovsanalysen fortsatte när initieringsfasen övergick i etableringsfasen. I denna förankrades projektet och projektets genomförande hos målgrupperna.

Etableringsfasen övergick till genomförandefas i och med genomförandet av den första arbetsgruppsprocessen kring stöttande strukturer. Denna resulterade i identifieringen av ett antal

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektnamn

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

utmaningar och motsvarande lösningar. Dessa samorganiserades och omarbetades delvis av projektet till piloten Kulturkluster Sörmland. Piloten testades i full skala från 1 september 2022 och fram till avvecklingsfasen under hösten 2023, då mer fokus lades på att implementera Kulturkluster Sörmland som ett slutligt lösningsförslag. Viss verksamhet fortsatte dock även under avvecklingsfasen.

2.4.5 Projektets mål

Projektets målstruktur bestod av ett övergripande mål som konkretiserade syftet med projektet. Projektmålet bröts sedan ner i tre effektmål som i sin tur bröts ner i fyra resultatmål. Samtliga mål skrevs fram utifrån de behovsanalyser som genomfördes i projektet och kvalitetssäkrades av projektets externa utvärderare.

Under projektets första år fanns också delmål kopplade till resultatmålen. Dessa togs bort som en konsekvens av den första arbetsgruppsprocessen. Nedanstående målformuleringar formulerades under projektets första år.

Målstruktur

Effektmål 1	Information om finansieringsmöjligheter, tillgång till kompetens och information om aktörer och platser för kultur är synlig, känd och likvärdig mellan aktörer inom det fria kulturlivet i Sörmland.
Effektmål 2	Kultursektorn i Sörmlands olika aktörer inspirerar och lär av varandra och synergier och effektiviseringsmöjligheter mellan aktörerna tas tillvara.
Effektmål 3	Samverkan mellan och inom regionen och kommunerna har ökat. Vilket leder till att såväl det offentliga erbjudandet som kommuners och regionens roll i det Sörmländska kulturlivet är tydlig.

Projektmål	Vid projektslut finns ett utvecklat och driftsatt arbetssätt för att stärka den kulturella infrastrukturen i Sörmland. Arbetssättet är efter projektslut testat, dokumenterat, kvalitetssäkrat, implementerat och spridningsbart.
Resultatmål 1	Under projektet utvecklas och samordnas stöttande strukturer för fria kulturaktörer inom både privat och idéburen sektor i Sörmland.
Resultatmål 2	Vid projektslut finns det lättillgängliga vägar till mötesplatser samt metoder för att underlätta utvecklingen av nya mötesplatser för kulturaktörer i Sörmland.
Resultatmål 3	Det finns forum och arbetssätt för samverkan mellan regionala och kommunala aktörer.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektnamn

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Resultatmål 4 Projektet arbetar kunskapsöverförande för att sprida information om hur man kan arbeta regionalt med kulturområdesövergripande kulturell infrastruktur.

2.4.6 Lika villkor

Projektets arbete med lika villkor har utgått från Kultur & Utbildnings *Plan för jämställdhet och likabehandling* för 2021. I denna finns två övergripande mål med tillhörande inriktningsmål som projektet förhåller sig till. Även regionens mål i relation till de nationella kulturpolitiska målen har varit relevant för projektets arbete.

För projektet har detta inneburit att verksamheten har varit normmedveten, tillgänglig och inkluderande så långt detta har varit möjligt. Detta gäller såväl aktiviteter som texter och bildspråk.

Projektet har också försökt att arbeta på ett sätt som motverkar att ojämlika strukturer uppstår och förstärks. Projektet i sig syftade till att skapa stöttande strukturer och det har varit prioriterat att dessa redan från början var inkluderande.

Ett sätt var att uppmärksamma och medvetandegöra ojämlika förhållanden och mönster i relation till projektets verksamheter i utvärdering och dokumentationsinsatser. På så sätt blev erfarenheterna synliggjorda.

2.5 Projektets arbetssätt

Projektet har använt sig av ett behovsdrivet arbetssätt och i detta valdes metoden tjänstedesign för arbetsgruppernas processer.

Metoden används eftersom den i hög utsträckning utgår från användarnas behov, det vill säga behoven hos de som ska använda tjänsten/produkten som tas fram i processen. Användarna är också med i arbetet med att ta fram lösningar. Även utförarnas behov är centralt, det vill säga de som ska arbeta med lösningen efter processens avslut.

För Sörmländska kulturtillgångar innebar detta att de fria och offentliga kulturaktörerna kunde involveras i projektet tidigt och att deras olika behov och perspektiv blev centrala och prioriterade under hela projektperioden. Detta gav att lösningsförslagen samskapades av kulturaktörer i Sörmland.

Arbetsättet har varit helt avgörande för att kunna driva projektet framåt och för att skapa den uppslutning kring lösningsförslaget som blivit. Förankringen i kulturlivet är kanske det viktigaste resultatet att ta med sig in i fortsatta arbetet.

2.5.1 Tjänstedesign i korthet

Inom tjänstedesign så följs innovationsprocessen i följande steg för att hitta och testa lösningar. Projektledarna ledde processerna men de deltagare som varit med i arbetsgrupperna har varit avgörande för att driva processerna framåt.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

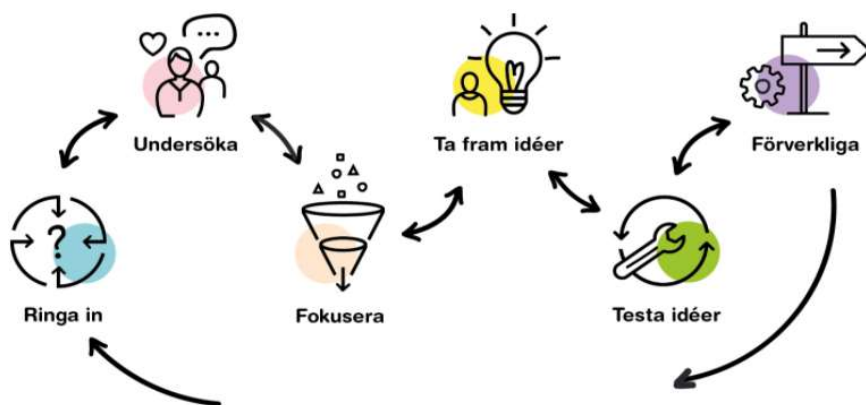
2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26



Figur 4: Innovationsguidens sex steg. Från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). [Länk till SKRs Innovationsguiden.](#)

1. **Ringa in.** I detta steg omformulerar arbetsgruppen sitt tema till en eller flera utmaningar.
2. **Undersöka.** I vilken arbetsgruppen gör vidare undersökningar för att fånga och specificera behoven för utmaningen.
3. **Fokusera.** Där arbetsgruppen fokuserar de insikter de fått under undersökandeperioden.
4. **Ta fram idéer.** Med avstamp i utmaningen genererar arbetsgruppen idéer för att lösa utmaningen.
5. **Testa idéer.** Användargruppen gör ett urval bland idéerna och börjar att testa dem på fler användare och utförare som kan ha nytta av lösningen.
6. **Förverkliga.** Idéerna som varit framgångsrika testas i skarpt läge.

2.5.2 Användare och utförare i projektet

Inom tjänstedesign delas målgrupperna som samlas kring en utmaning in i användare och utförare. Användarna är de som huvudsakligen använder sig av en tjänst. Utförarna är de som utför tjänsten. I projektets sammanhang översattes detta till att ”tjänsten” är de lösningar som projektets arbetsgrupper skapar som en del av den kulturella infrastrukturen. Användarna var de som kommer att använda sig av tjänsten och utförarna var de som kommer att utföra lösningarna/tjänsten.

Med detta resonemang har projektets huvudsakliga användare varit de fria kulturaktörerna inom både privat och idéburen sektor. Med samma logik kan offentlig kommunal kulturverksamhet vara både användare och utförare. Detta beroende av om de ställs i relation till fria aktörer eller till regional offentlig verksamhet. I projektet har den regionala offentliga kulturverksamheten varit utförare. I detta har projektets definition av utförare skilts åt från det mer traditionella inom kultursammanhang där det är kulturaktörer som agerar utförare i relation till en beställare (kommun, privat aktör eller region).

2.5.3 Urval till arbetsgrupperna

Arbetsgruppen för stöttande strukturer

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Urvalet av deltagare i arbetsgruppen för stöttande strukturer gjordes utifrån de behov som identifierades. Fokus var att de medverkande aktörerna tillsammans skulle ha så hög kontrastverkan som möjligt. Med detta menades att dessa skulle representera så stor bredd som möjligt av kultursektorn i Sörmland. Detta skiljde sig åt sig från det mer traditionella sättet att göra urval på, vilket är att göra valet så representativt som möjligt.

Projektledarna gjorde bedömningen av den totala sammansättningen för arbetsgruppen för stöttande strukturer. Totalt bestod arbetsgruppen av 13 personer som representerade:

- Yrkesverksamma
 - Kollektivt skapande
 - Arrangörsledet
 - Enskilt skapande
- Civilsamhälle
 - Kluster och noder
 - Platsbundet - landsbygd
 - Vital förening
 - Folkbildningen
- Sakkunniga
 - Sakkunnig kulturella och kreativa branscherna (KKB)
 - Sakkunnig mångfald i kultursektorn
- Offentlig sektor
 - Stor kommun
 - Liten kommun
 - Stöttande struktur region *2

Arbetsgruppen kring samverkan

Arbetsgruppen kring samverkan bestod av projektets styrgrupp, regionens kulturchef och kommunernas kulturchefer eller motsvarande.

2.5.4 Projektets arbetsgruppsprocesser – stöttande strukturer

Nedan följer en beskrivning av den arbetsgruppsprocess som låg till grund för testandet av Kulturkluster Sörmland. Utgångspunkten för arbetet var utmaningen: *Hur kan vi tillgängliggöra stöttande strukturer för det fria kulturlivet i Sörmland?*

Träff 1 - Introduktion

Syftet med den första träffen var att arbetsgruppen skulle få tillräckligt på fötterna för att kunna genomföra den hemuppgift som låg till grund för det fortsatta arbetet.

De skulle intervjua ett antal personer som är verksamma inom kultursektorn i Sörmland om hur deras kreativa process ser ut. Syftet var att försöka fånga likheter och skillnader som kunde hjälpa oss vidare i projektprocessen. Övningen kallades "Processresan" och gick till så att man vid intervjutillfället ritade upp en tidslinje utifrån de svar man fick av den som man intervjuade.

Träff 2 - Fokusera

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektnamn

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

När vi samlat på oss en massa processresor blev det dags att analysera dessa och samla insikter kring dem. Vad såg vi i materialet? Vilka glapp fanns det? Vilka likheter och skillnader kunde vi se? Vi jobbade tillsammans i mindre grupper och hjälptes åt att analysera materialet.

Först hittade grupperna insikter kopplade till var och en av processresorna och sedan klustrades dessa ihop till samlade insikter. Insikterna formulerades som "Vi har upptäckt att...". Dessa omformulerades sedan till utvecklingsområden av typen "Hur skulle vi kunna...?". Bland utvecklingsområdena gjordes en gemensam prioritering där vissa bedömdes som mer relevanta och genomförbara än andra.

Syftet med den andra träffen var att projektledarna skulle ha 6 till 12 förslag på prioriterade utvecklingsområden som de lyfte till projektets styrgrupp för slutlig prioritering dagen efter träffen med arbetsgruppen. Det slutliga utvecklingsområdet blev: "Hur skulle vi kunna möjliggöra ett system för utbyte och lärande på lika villkor mellan alla kultursektorns aktörer?".

Träff 3 - Idégenerering

Utvecklingsområdet mejlades ut till arbetsgruppens deltagare som fick i hemuppgift att hitta på en mängd olika idéer på hur vi skulle kunna möjliggöra ett system för utbyte och lärande på lika villkor mellan alla kultursektorns aktörer. Uppgiften skulle lösas både genom att tänka själv och genom att prata med sina nätverk. På plats under träffen omarbetades ett 60-tal idéer till 15 lösningsförslag som prioriterades gemensamt. Projektledningen och styrgruppen gjorde en slutlig prioritering efter träffen för att sälla ut vilka arbetsgruppen skulle jobba vidare med. Dessa blev "Mötesplatser", "Kompetensutveckling" och "Funktion utan pengapåse".

Träff 4 - Testa idéer

Målet för den fjärde träffen var att arbetsgruppen skulle skapa tre prototyper med tillhörande planer för hur dessa ska testas på kulturaktörer. Alla i arbetsgruppen valde vilken av de tre idéerna som de ville skapa prototyper kring.

Sedan började vi med att prata om prototyper som ett sätt att visualisera och testa en idé gentemot personer som kan komma att använda den. Testningen av idéer sker i tre steg;

1. planera för hur testningen ska gå till,
2. skapa en prototyp/visualisering av idén,
3. testa prototypen och dokumentera reaktionerna.

Själva syftet med prototypandet är att fånga upp eventuella frågetecken som finns kring idén så att man i nästa steg ska kunna vässa den ytterligare inför testning i skarpt läge. Detta både som en del av samskapandet och som ett sätt att tidigt hitta glapp och förbättringsområden.

Grupperna genomförde de tre stegen ovan genom att först planera och skapa en prototyp och sedan testa den på de andra grupperna på plats. När de fått återkoppling på prototypen och upplägget för testningen så hade de ytterligare lite tid att jobba vidare på dem. Som hemuppgift testades prototyperna på arbetsgruppens nätverk.

Träff 5 - Finslipa prototyper

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Sista tillfället ägnades åt att finslipa de prototyper som arbetsgruppen testat på sina nätverk sedan senaste tillfället. Varje prototypgrupp pratade ihop sig om hur testningen gått och presenterade sedan resultaten för hela gruppen. I storgrupp fördes en diskussion om hur idéerna kunde slipas på ytterligare inför testningen under 2023.

Vid detta tillfälle var också projektets styrgrupp med för att få insyn i hur arbetet gått till, träffa arbetsgruppen och lyssna in på resonemanget kring de tre lösningsförslagen.

Testandet i skarpt läge

Lösningsförslagen och prototyperna samlades ihop och bearbetades av projektledningen tills ett lösningsförslag kvarstod. Detta bearbetades ytterligare i riskanalyser och samtal med styrgrupp och projektägare för att sedan lanseras under våren 2023 i form av piloten Kulturkluster Sörmland. Processen sammanfattas i korthet nedan.



Figur 5: Kort sammanfattning av projektets tjänstedesignsprocess kring stöttande strukturer.

2.5.5 Projektets arbetsgruppsprocesser – samverkan

Projektet genomförde också en förkortad arbetsgruppsprocess under hösten 2022. Den handlade om strategisk samverkan, och medverkade gjorde kommunernas och regionens kulturchefer eller motsvarande. Förkortningen av processen bestod av i att arbetsgruppen bara gick igenom det tredje och fjärde steget i tjänstedesignsprocessen: Fokusera och Ta fram idéer.

Första workshopen

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektnamn

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26



Figur 6: Bild av tjänstedesignprocessen med steg tre markerat.

Workshopen började med att de medverkande delades in i två grupper. Projektet presenterades tillsammans med anledningen till att vi valde att genomföra en förkortad tjänstedesignprocess. Vilken var att projektet identifierat ett behov av strategisk samverkan mellan kommun och region i länet i de samtal med kommuner och regionen som genomförts. De första stegen i tjänstedesignprocessen hoppades över eftersom projektet redan gjort det utforskande arbetet. De två sista stegen hoppades också över eftersom resultaten från arbetsgruppsprocessen testades i skarp läge som en del av piloten Kulturkluster Sörmland direkt.

Arbetsgruppen började med att läsa igenom och klustra ihop insikter som presenterades av projektet. Dessa hade tagits fram utifrån det utforskande arbetet som gjorts tidigare i projektet. Insikterna omformulerades till utvecklingsområden. Detta genom att en eller flera insikter ("Vi har upptäckt att...") omformulerades till "Hur skulle vi kunna...". När övningen var slut hade vardera grupp formulerat 3–5 utvecklingsområden. Dessa prioriterades i en matris utifrån kriterierna "relevans för användaren" på ena axeln och "genomförbarhet" på den andra i de mindre grupperna. Sedan gjordes samma sak i helgrupp.

Slutligen skedde en diskussion i helgrupp där utvecklingsområdet "Hur skulle vi kunna få till ett långsiktigt och hållbart strategiskt samverkansarbete kring kultur i Sörmland?", valdes för att arbeta vidare med. Arbetsgruppen fick sedan i uppgift att ta med sig frågeställningen till sina organisationer och komma på upp till sex lösningsförslag på den.

Andra workshopen

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26



Figur 7: Bild av tjänstedesignsprocessen med steg fyra markerat.

Även denna workshop började med att deltagarna delades in i två grupper. Dessa fick i uppgift att utveckla, arbeta om och prioritera bland nitton lösningsförslag. Efter halva tiden hade de två grupperna tre förslag vardera som de presenterade för resten av gruppen. De sex förslagen prioriterades sedan gemensamt utifrån premisserna ”Genomförbarhet” och ”Relevans för användaren”.

Utifrån diskussionerna under prioriteringarna har projektet arbetat vidare med att:

- Utforska möjligheten till en samordningsfunktion som bland annat ska
 - sammankalla olika nätverk
 - fungera som en ”kulturbank” för Sörmlands kulturaktörer (det vill säga, ha koll på vilka som finns och var)
 - utforska hur en sådan samordningsfunktion skulle kunna få uppdrag och samfinansieras
- Utforska om det finns möjligheter att skapa någon form av ”Kulturpass”.

Ovanstående skedde som en del av testandet av piloten Kulturkluster Sörmland.

2.5.6 Ändrade förutsättningar

Förändrade förutsättningar har varit en del av projektprocessen. Detta har inneburit att resultat från olika processer och aktiviteter har införlivats i de aktiviteter som ännu inte inträffat. På så sätt har projektet varit i en ständigt lärande process. En konsekvens av detta har varit att projektet planerats om vid ett flertal tillfällen under projektets gång. Den största omplaneringen skedde efter den första arbetsgruppsprocessen när projektet i delar tog en ny riktning. Projektets huvudsakliga syfte och målsättningar har dock varit samma under hela projektperioden.

2.6 Projektorganisation

Nedan följer en beskrivning av vilka roller som funnits i projektet och vilka arbetsuppgifter de haft.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

2.6.1 Projektägare

Projektet ägdes av Region Sörmland Kultur & Utbildning som också var projektbeställare. Projektägaren hade personal- och ekonomiskt ansvar vilket bland annat innebär att projektpersonalen anställdes inom ledning hos Kultur & utbildning.

2.6.2 Styrgrupp

Styrgruppen ansvarade för projektet som helhet och bestod av verksamhetscheferna för Biblioteksutveckling i Sörmland, Scenkonst Sörmland och Sörmlands museum. Styrgruppen fattade beslut för projektet som helhet, om bland annat projektplan och budget.

En av projektets framgångsfaktorer har varit styrgruppens sammansättning och de snabba vägar in i verksamheterna som detta skapat.

2.6.3 Projektledning

Projektet hade två projektledare som jobbade 80 % vardera i projektet. Arbetet har skett i ett team som gemensamt har samordnat och lett projektet med tillhörande aktiviteter. Projektledarna delade det övergripande ansvaret för projektprocessen.

Det delade projektledarskapet har varit en av projektets framgångsfaktorer.

2.6.4 Implementeringsgrupp

För att få en förankring av projektet och projektresultaten i den ordinarie verksamheten inom Kultur & Utbildning skapades det en implementeringsgrupp tidigt i projektet. Denna har bestått av de två projektledarna, kultursamordnare KUS, verksamhetsutvecklare KUS (vid behov) och en representant vardera från Biblioteksutveckling Sörmland, Scenkonst Sörmland och Sörmlands museum. Implementeringsgruppens arbetsuppgifter var att:

- Bidra till kunskapsöverföring mellan projektet och verksamheterna som en del i den övergripande projektprocessen.
- Implementering av projektprocessen så projektets arbete lever vidare efter projektslut.
- Vid behov, och i mån av tid, medverka i nätverk och/eller arbets- eller fokusgrupper.

Implementeringsgruppen har varit en viktig kommunikationsväg för projektet och ett bra sätt att få insyn i vad som är aktuellt i verksamheterna. Förankringen av det fortsatta arbetet kommer att fortsätta inom ramen för KUP-nätverket där regionens alla konsulenter, producenter och utvecklare är med.

2.6.5 Arbets- och fokusgrupper

Projektet har arbetat med både arbetsgrupper och fokusgrupper som en del av det behovsdrivna arbetssättet. Grupperna har bestått av både fria och offentliga kulturaktörer med en majoritet av

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

fria kulturaktörer. Dessa har varit arvoderade för sin medverkan. De offentliga deltagarna har medverkat inom sina ordinarie tjänster.

Att arbeta så nära fria kulturaktörer har varit helt avgörande för projektet. Att dessa arvoderats för sin nedlagda tid och att det därmed skapats en jämlikhet i dialogen mellan det fria kulturlivet och det offentliga är en erfarenhet som bör tas med in i framtida organisationen.

2.6.6 Extern utvärdering

Projektet har utvärderats av WSP som externa utvärderare. WSP har följt projektprocessen med hjälp av lärande utvärdering. De har funnits som stödjande funktion för projektledningen avseende projektprocessen och har levererat del- och slutrapporter om resultaten som framkommer i projektet. Utvärderingen har följt en gemensamt överenskommen utvärderingsplan.

3 Projektergebnat

Nedan följer resultaten tillsammans med erfarenheter och observationer från projektet. Först beskrivs det huvudsakliga lösningsförslaget för att skapa relevanta och hållbara stöttande strukturer som underlättar samverkan, utveckling och kreativt skapande för kulturaktörer inom kultursektorn i Sörmland.

3.1 Kulturkluster Sörmland

Förslaget är att implementera Kulturkluster Sörmland som en kulturområdes- och organisationsövergripande samverkans- och kunskapsnod där fria och offentliga kulturaktörer kan få stöd i form av bland annat rådgivning, bollplank och kontaktförmedling samt inhämta och förmedla kunskap, hitta mötesplatser, nätverk och samarbetsmöjligheter.

Kulturkluster Sörmland är en insats för att arbeta mot Region Sörmlands vision för kultur 2026: *I Sörmland är kulturen och konsten en självklar del av alla människors liv.*

Detta genom att anta en strategisk inriktning som innebär att *ett välmående kulturliv i hela Sörmland möjliggör mer kultur till fler.*

Det övergripande syftet blir därmed att vara en funktion som arbetar för ett välmående kulturliv i hela Sörmland. Effekter av att implementera enligt detta förslag är att:

- Information och tillgång till kunskap och kompetens är synlig, känd och likvärdig mellan kulturaktörer i Sörmland.
- I Sörmland finns goda förutsättningar för att vara verksam inom kultursektorn.
- Kultursektorn i Sörmlands olika aktörer inspirerar och lär av varandra och synergier och effektiviseringsmöjligheter mellan dem tas tillvara.
- Samverkan mellan och inom regionen och kommunerna gör det offentliga erbjudandet tydligt och förtroendeingivande.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

3.1.1 Målgrupper

Målgrupper för Kulturkluster Sörmlands verksamhet föreslås vara:

- Fria kulturaktörer inom idéburen och privat sektor. Fokus är blivande eller redan yrkesverksamma (på hel- eller deltid) fria kulturaktörer, men Kulturkluster Sörmland är även tillgängligt för hobbyverksamma i mån av tid.
- Offentliga kulturaktörer inom kommun och region i Sörmland.

Mycket kortfattat kan de fria kulturaktörerna inom idéburen och privat sektor i Sörmland sägas bestå av:

- över 250 kulturföreningar av olika storlek,
- samtliga studieförbund med verksamhet i Sörmland,
- strax under 1 800 företag (huvudsakligen enskilda firmor och aktiebolag) registrerade inom de kulturella och kreativa branscherna. En klar majoritet av dessa är mikroföretag.
- ett okänt antal så kallade kombinatorer som kombinerar anställning med fakturering av olika kulturtjänster.

De fria kulturaktörerna finns inom alla områden inom kultursamverkansmodellen och inom samtliga delbranscher för de kulturella och kreativa branscherna.

3.1.2 Uppdrag

Det övergripande syftet är att skapa ett mer välmående kulturliv i Sörmland. Kulturkluster Sörmland föreslås ha nedanstående grunduppdrag. Eftersom arbetssättet är behovsdrivet kan fördelningen mellan, och temat på, nedanstående uppdrag påverkas utifrån de behov som finns.

Grunduppdrag

- **Upprätta och utveckla en stödfunktion** som hanterar frågor och ärenden från fria och offentliga kulturaktörer. Ärenden kan vara av olika slag, exempelvis coaching/bollplank i utvecklingsprocesser, längre processtöd eller lotsning till en finansiär, person eller plats.
- **Arrangera mötesplatser** ett flertal tillfällen per år. Exempelvis
 - Kulturfrukostar på olika platser i Sörmland
 - Digitala träffar med olika teman, målgrupper, syften och format som exempelvis professionell speed-dejting.
 - Samordna regionens och länets medverkan på Folk och kultur.
- **Arrangera utbildningar och kunskapsatsningar** som är organisations- eller kulturområdesöverskridande.
- Bygga upp en **kunskapsbank** med bland annat kulturaktörer, nyckeltal och kulturstatistik för länet.
- **Facilitera nätverk** mellan framför allt olika offentliga kulturaktörer.

För att kunna genomföra grunduppdraget krävs också

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

- en **kommunikationsfunktion** för frågor som är kulturområdes- eller organisationsövergripande med exempelvis hantering av webbsida och nyhetsbrev.
- **samverkan med lämpliga samverkansparter** i uppdragen ovan. Exempelvis med Hållbar regional utveckling, STUA, kommunerna i Sörmland och andra aktörer.

Möjliga andra uppdrag

Utöver ovanstående finns också möjliga andra uppgifter som enheten skulle kunna vara samordnande för. Detta under förutsättning att externa medel skjuts till eller att det finns utrymme inom arbetstiden. Nedan listas några exempel på andra möjliga uppdrag.

- Processtöd och bollplank för regioninterna kulturprojekt och/eller projekt som initieras av kommunerna.
- Samordna och knyta ihop det internationella arbetet inom Kultur & Utbildning.
- Projektsamordning/koordinering för större projekt som relaterar till kulturen i Sörmland, som en slags länsövergripande projektplattform. Denna funktion kan också inkludera projekt som riktar sig till innovation, hälsa och demokrati.
- Stötta konsulenter och utvecklare i att arrangera och samordna utbildningsinsatser inom specifika kulturområden.

3.1.3 Förslag på organisation – Kulturutveckling Sörmland

Organisatoriskt skapas utvecklingsenheten Kulturutveckling Sörmland inom Kultur & Utbildning. Detta för att

- ta tillvara och samordna de resurser som arbetar med kulturutveckling som finns inom Kultur & Utbildning idag samt skapa synergier mellan dessa,
- säkerställa ett behovsdrivet och utvecklingsfokuserat arbetssätt.

Utvecklingsenheten innehåller bland annat verksamheten Kulturkluster Sörmland.

3.2 Samarbetet med HRU

Under projektets genomförande har samarbetet med Hållbar regional utveckling stärks inom flera olika områden, men framför allt i frågor som rör kulturella och kreativa branscherna. Arbetet har skett i form av regelbundna möten och behoven har styrts vad som arbetats med. Fokus har varit att bygga upp en hållbar samverkan för att på bästa sätt kunna arbeta med de kulturella och kreativa branscherna i Sörmland.

Syfte och mål med arbetet är att främja och lyfta fram de kulturella och kreativa branscherna som en betydelsefull del av det sörmländska kultur- och näringslivet. Insatserna syftar till att stärka självförsörjningsgraden hos aktörer inom de kulturella och kreativa branscherna. I Sörmland ska det finnas strukturer och stöd som når alla företagare och målbilden är att verksamma inom de kulturella och kreativa branscherna ska ha tillgång till, och kunskap om, de stöd som finns.

Ett flertal insatser har genomförts under projektperioden utöver de insatser som gjorts genom Kulturkluster Sörmland i form av direkt stöd till fria kulturaktörer. Bland annat:

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

- Gemensamt framtagande av kartläggning kring de kulturella och kreativa branscherna i Sörmland.
- Genomförande av pilotutlysning av kreativa checkar.
- Kartläggning av främjandestrukturer för de kulturella och kreativa branscherna i Sörmland.
- Dialogmöten med kommunerna med fokus på syfte, målbild samt samsyn och modell kring stödsystemet för de kulturella och kreativa branscherna. Från kommunerna medverkar näringsliv och kultur samt i möjligaste mån strategier/ansvariga inom turism och samhällsplanering.
- Samtal med företags- och kulturfrämjande aktörer i länet.

Nästa steg i arbetet är att ett beslutsärende kommer att lyftas i såväl Regionala utvecklingsnämnden som i Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet utifrån det arbete som genomförts hittills. Detta kommer bestå av ett konkretiserat förslag på framtida modell och stödstruktur samt tillkommande resursbehov för det fortsatta arbetet med de kulturella och kreativa branscherna i Sörmland.

3.3 Kreativ fond

I arbetsgruppsprocessen för stöttande strukturer framkom att det fanns ett behov av snabba, enkla medel med låg administration för projekt av mer utforskande typ. Ett förslag skrevs fram där fonden skulle syfta till att möjliggöra och stärka upp fria kulturaktörers nyskapande och utforskande med en fond som är anpassad för den kreativa processen och kulturaktörernas behov.

Tanken var att fonden skulle tillgängliggöra snabba projektmedel med liten administration för att möta det fria kulturlivets behov av snabba stöd och stöd för projekt av mer utforskande och nyskapande typ. I detta bedömdes fonden komplettera andra ekonomiska stöd som finns för målgruppen och att den var i linje med både den regionala kulturplanen och den regionala utvecklingsstrategin. Ambitionen var att fler aktörer än regionen skulle delfinansiera fonden för att dels skapa ett brett engagemang, dels säkra finansiering.

Under hösten 2022 resulterade det regelbundna samarbetet med arbetsmarknad och näringsliv inom Hållbar regional utveckling i att vi kunde testa en version av den Kreativa fonden. Vi valde tillsammans att kalla detta en utlysning av Kreativa utvecklingscheckar. Arbetet med dessa beskrivs nedan.

För framtida arbete med en Kreativ fond eller Kreativa utvecklingscheckar är det av vikt att Kulturkluster Sörmland inte är en del i att bedöma vem som blir beviljade medel. Detta utifrån att behovet från fria kulturaktörer avseende stödfunktionen var att kunna få stöd från någon som inte samtidigt delade ut pengar. Idén kallades ursprungligen ”Funktion utan pengapåse”.

För att möjliggöra en kontinuitet är det också relevant att fortsätta utreda om fler aktörer kan gå in och delfinansiera fonden, exempelvis banker i Sörmland, fastighetsbolag eller kommuner.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

3.3.1 Pilotflygning Kreativa Utvecklingscheckar

Under hösten 2022 skapades en pilotutlysning av Kreativa utvecklingscheckar. Aktörer som var verksamma inom de kulturella och kreativa branscherna kunde söka mellan 10 000–45 000 kronor för utveckling av nyskapande och utforskande satsningar och idéer. Tanken var att checkarna skulle fungera som katalysatorer för satsningar som har potential att utvecklas och leva vidare, men som har svårt att förverkligas utan initiala resurser kopplat till affärs- och idéutveckling.

För att kunna söka var man tvungen att vara verksam inom de kulturella och kreativa branscherna i Sörmland, vara registrerad eller folkbokförd i Sörmland och falla in under definitionen för ett mikroföretag. Man kunde få stöd för bland annat lönekostnader, konsulttjänster och inköp av utrustning eller material. Man fick inte stöd för aktiviteter som var en del av den ordinarie verksamheten, som var påbörjade eller som föll utanför det kulturella och kreativa fältet.

I bedömningen togs bland annat hänsyn till om satsningen hade potential att leva vidare och om idén var affärsmässigt och/eller konstnärligt utvecklande. Ansökningar där medlen bedömdes ha störst potential att fungera som katalysatorer för satsningar som kan utvecklas och leva vidare och bidra till att öka självförsörjning hos den sökande prioriterades. I bedömningen togs ingen hänsyn till geografisk spridning eller representation av konstområde.

Trots en kort utlysningsperiod inkom 88 ansökningar om stöd, varav 12 beviljades (för vidare resultat se bilaga 3).

3.3.2 Erfarenheter Kreativa utvecklingscheckar

Arbetet med Kreativa utvecklingscheckar var intensivt och lärande. Det innebar en konkret förflyttning av gemensamma arbetssätt mellan Kultur & Utbildning och Hållbar regional utveckling. Detta avseende exempelvis ansökningssystem, utformande av utlysningstext, gemensam kommunikation och diarieföring av checkarna.

De viktigaste lärdomarna i relation till målgruppen är att hitta ett språk som både fungerar juridiskt i relation till förordningar och likande och som blir begripligt. När det gäller bedömningskriterierna så finns lärdomar om att dessa bör vara tydligare för att underlätta bedömningen av inkomna ansökningar.

Att så många bra ansökningar kom in trots den korta utlysningsperioden visar vikten av att denna typ av ekonomiska stöd finns att tillgå. De goda resultaten som checkarna haft för de som fick beviljat stöd visar också på att man kan uppnå förändring med relativt små medel för aktörer inom de kulturella och kreativa branscherna.

3.4 Övriga projektresultat

Utöver de resultat som beskrivs ovan vill projektet lyfta nedanstående oväntade effekter. Med detta menas att de inte förutsågs från start.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

3.4.1 Erfarenheter organisation

Styrning och ledning

En av projektets framgångsfaktorer har varit samarbetet med projektbeställare och styrgrupp. Direktkontakten med ledningen för verksamheterna och Kultur & Utbildning har varit avgörande för snabba förändringar, projektets framskridande och för implementeringen av projektresultat. Det är av vikt att Kulturkluster Sörmland och Kulturutveckling Sörmland även fortsättningsvis har en regelbunden ingång och kontakt med Kultur & Utbildnings ledningsgrupp, förslagsvis genom att medverka regelbundet på ledningsgruppens möten.

Arbetsätt

Projektets behovsdrivna arbetsätt har varit avgörande för såväl projektets möjlighet att skapa förtroende hos målgrupperna som flexibiliteten i insatser. Det är av stor vikt att det behovsdrivna arbetsättet fortsätter även efter att Kulturkluster Sörmland blir en del av förvaltningsorganisationen. Den rörlighet som detta har inneburit har också möjliggjort att projektet kunnat skapa samverkan ”på tvären” över organisatoriska stuprör.

Att kunna arbeta nära fria kulturaktörer har varit helt avgörande för projektet. Att arvoderas för sin nedlagda tid har lyfts som mycket positivt av kulturaktörer, som ofta får frågan om de kan ställa upp utan ersättning. Flera av dem menar att arvoderingen har skapat en jämlikhet i dialogen med det offentliga, som alltid medverkar som en del av sin tjänst. Detta perspektiv är mycket viktigt att ta med in i framtida arbetet.

Utvärderingen konstaterar också i slututvärderingen att projektet och projektprocessen i sig bidragit till ökad dialog, samverkan och nätverkande mellan och inom projektets målgrupper. Bidragande orsaker till detta har varit arbetsgruppen för stöttande strukturer, men också de aktiviteter som projektet arrangerat.

3.4.2 Erfarenheter kommunikation

Under projektets gång har det blivit tydligt hur viktig kommunikationen är i samverkansarbete. Detta avseende traditionellt kommunikationsarbete som exempelvis nyhetsbrev, webbsida, sociala medier och trycksaker, men också kommunikation i form av samtal. I många lägen har Kulturkluster Sörmland och projektet agerat som en slags översättningsfunktion mellan olika lager i kulturlivet i Sörmland. Detta såväl inom det kulturella ekosystemet som utanför, i relation till framför allt näringsfrämjande funktioner.

Det är av vikt att kommunikationsarbetet prioriteras och fortsätter utvecklas i det framtida arbetet eftersom detta i allra högsta grad är en färskvara. Särskilt viktigt är det att fortsätta utveckla och använda nyhetsbrevet, som redan idag är en potent informationskanal.

3.5 Resultat från projektets externa utvärdering

Nedan följer en sammanfattning av resultaten från projektets externa utvärderare, WSP. För mer detaljer, se ”Slututvärdering Sörmländska kulturtillgångar”.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektnamn

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Informationen nedan bygger på WSP:s samlade bild från intervjuer med offentliga och fria kulturaktörer, dokumentation, observationer, avstämningar, halvtidsutvärdering och medverkan i några av projektets processer under perioden 2021–2023, det vill säga från projektets start till slut.

3.5.1 Organisering och genomförande

- Projektet har genomgått ett antal förändringar sedan uppstarten 2021 och har, som en följd av resultaten i den första arbetsgruppsprocessen *stöttande strukturer*, delvis ändrat riktning från sin ursprungliga plan. Detta ligger väl i linje med projektets arbetsmetod tjänstedesign.
- Kulturkluster Sörmland har i mångt och mycket kommit att utgöra projektets riktning. Klustret har varit synonymt med projektets implementeringsarbete.
- Projektets genomförande och inriktning, både avseende projektets framdrift och i relation till initialt syfte och mål, har generellt sett upplevts som positivt av projektets medarbetare och behovsgrupper. Metoden tjänstedesign har möjliggjort ett utforskande arbetssätt.
- Representanter från projektets behovsgrupper som deltagit i arbetsgruppen *Stöttande strukturer* beskriver över lag positiva erfarenheter av sin medverkan i arbetsgruppen. Bland annat lyfts ett tydligt och strukturerat genomförande, en bra sammansättning av aktörer i arbetsgruppen samt projektledarnas arbete med att hålla ihop processen, planeringen och strukturen som positivt. Flertalet önskar fler möjligheter att träffas, nätverka och fortsätta kontinuiteten med kontakten mellan olika aktörer även efter projektavslut.

3.5.2 Projektets resultat

- Genom projektets kartläggningar och kommunikationsarbete har den kulturella infrastrukturen i regionen blivit tydligare. Detta har underlättat samarbetet mellan olika aktörer och bidragit till ökad förståelse för varandras verksamheter.
- Projektet har främjat ökad dialog, samverkan och nätverkande mellan olika aktörer inom och mellan projektets behovsgrupper. Detta har bland annat uppnåtts genom arbetsgruppen *Stöttande strukturer* och olika arrangemang som speed-dejtingträffar och kulturfrukostar.
- Arbetet med stöttande strukturer har fungerat som en katalysator för både nya och pågående processer och idéer inom kultursektorn. Det har stöttat kulturaktörer i att konkretisera och utveckla sina idéer.
- Projektet har främjat samarbetet mellan Kultur & Utbildning och HRU, särskilt i samband med kartläggningar och statistik om kulturaktörer i regionen.
- Genom att tidigt implementera piloten Kulturkluster Sörmland har projektet möjliggjort testandet av lösningar för att stödja och samverka med kulturaktörer. Detta bedöms ha haft en positiv inverkan på kultursektorn i regionen.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

3.5.3 Lärdomar från projektet

- Projektets framgång betonas vara resultatet av ett utforskande arbetssätt och en kontinuerlig lärprocess. Att våga utforska och anpassa sig utifrån användarnas behov och följa tjänstedesignsmetoden noggrant har visat sig vara centrala framgångsfaktorer.
- Projektet har lärt sig vikten av att arbeta löpande och transparent med kommunikation, särskilt när man tillämpar tjänstedesign. Kommunikationen har varit positiv, men ibland har det uppstått stress och osäkerhet i projektet, och metoden har ibland upplevts som överambitiös.
- En av de viktigaste lärdomarna är att involvera behovsgrupper från start till mål. Detta har skapat förståelse och dialog mellan offentliga och privata kulturaktörer och bidragit till kunskapsspridning inom kultursektorn. Samtidigt är det viktigt att hantera förväntningar och fortsätta dialogen även efter projektets avslut.
- Samarbetet mellan projektledning och styrgrupp har fungerat väl i projektet. En framgångsfaktor har varit att projektledningen tydligt har använt styrgruppen när det har krävts vägledning eller beslut. Styrgruppen bestående av verksamhetschefer med relevant erfarenhet har varit värdefull.
- Piloten av Kulturkluster Sörmland har möjliggjort en interaktiv och anpassningsbar ansats till att stärka kulturlivet i Sörmland. Genom att testa och anpassa arbetssättet löpande har projektet genererat värdefulla lärdomar och förbättrat förutsättningarna för långsiktig implementering.

3.5.4 Några ord på vägen inför Region Sörmlands fortsatta arbete

- Utvärderingen betonar vikten av att fortsätta vara nytänkande och användarorienterade. Projektets framgångar har delvis berott på dess utforskande arbetssätt och metoden med tjänstedesign. Det är viktigt att fortsätta arbeta i den riktningen, även när ekonomisk osäkerhet råder, eftersom behovet av kulturområdesövergripande stöttande strukturer för kulturaktörer kan förväntas öka.
- Kommunikation har varit en framgångsfaktor för projektet. Projektets utvärderare understryker vikten av att fortsätta att kommunicera aktivt, även efter projektavslut. Detta hjälper till att motivera och engagera medarbetare och behovsgrupper samt upprätthålla en god dialog om projektets efterverkningar och förutsättningar.
- Utvärderingen konstaterar att projektet har skapat ett arbetssätt för att stärka den kulturella infrastrukturen i regionen, särskilt genom implementeringen av Kulturkluster Sörmland. Det betonas att detta arbete är intressant även för andra regioner och aktörer i stödsystemet.

4 Överlämning av projektets resultat

Projektets resultat har överlämnats löpande under projektets gång till styrgrupp och projektägare. För att förbereda för implementering genomfördes en risk- och konsekvensanalys under våren 2022 och en implementeringsworkshop inför hösten 2023. I båda dessa medverkade delar av Kultur & Utbildnings ledningsgrupp. Under våren och hösten 2023 intensifierades

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

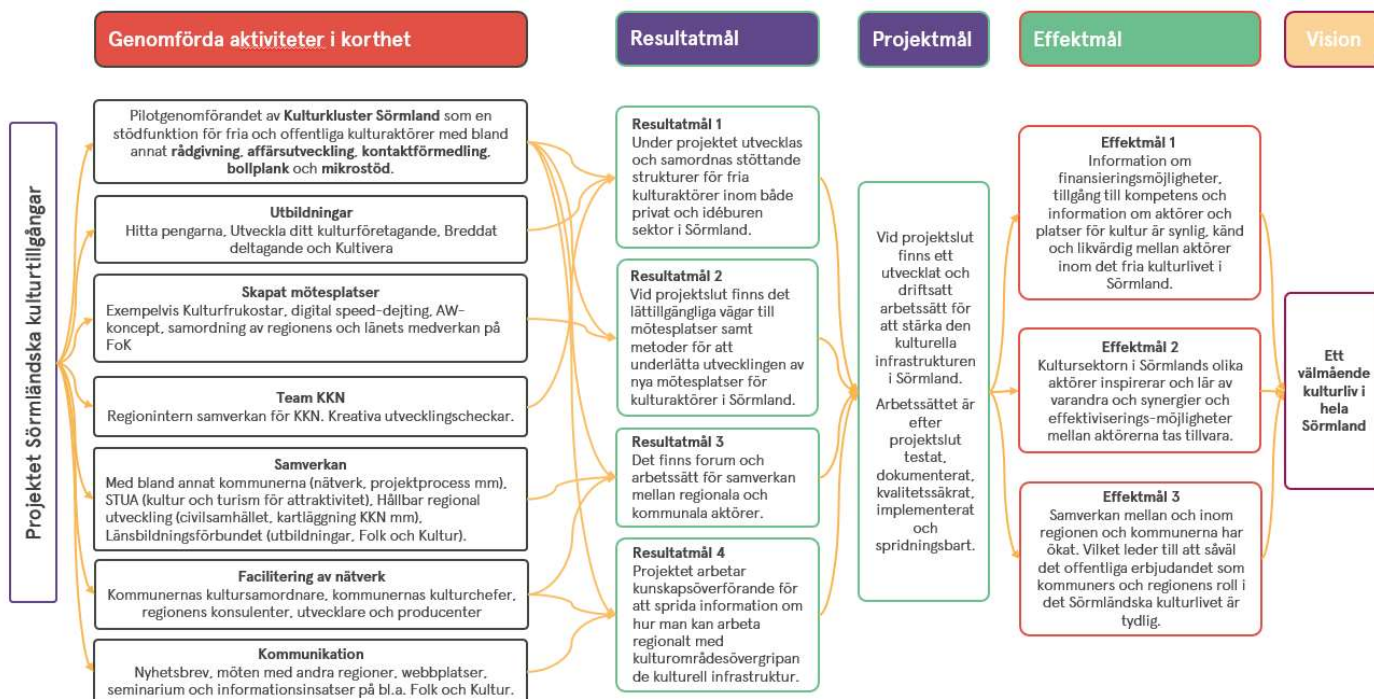
KN-KUS21-0040-26

arbetet med överlämning och implementering som en del av det ordinarie budgetarbetet i regionen.

5 Utfall jämfört med mål och plan

5.1 Utfall mål och aktiviteter

Projektledningen har haft regelbundna uppföljningar av målsättningarna under arbetets gång för att säkerställa att projektet håller rätt kurs i förhållande till dem. Nedan följer en kortfattat översikt över aktiviteterna och hur de relaterat till mål och effekter.



KOPPLING – GENOMFÖRDA AKTIVITETER → MÅL → EFFEKTER

Figur 8: beskrivning av genomförda aktiviteter och deras relation till mål och effekter.

5.1.1 Utfall projektmål

Nedan redogörs för vilka aktiviteter som genomförts i relation till målsättningarna i projektet tillsammans med en reflektion om deras funktion och framtid. Flera aktiviteter knyter an till flera mål.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Projektmål	Aktiviteter som knyter an till målet	Kommentar
Vid projektslut finns ett utvecklat och driftsatt arbetssätt för att stärka den kulturella infrastrukturen i Sörmland. Arbetssättet är efter projektslut testat, dokumenterat, kvalitetssäkrat, implementerat och spridningsbart.	Samtliga aktiviteter som redovisas per resultatmål knyter också an till projektmålet.	Målet anses uppfyllt i och med implementeringen av Kulturkluster Sörmland.

Resultatmål 1	Aktiviteter som knyter an till målet	Kommentar
Under projektet utvecklas och samordnas stöttande strukturer för fria kulturaktörer inom både privat och idéburen sektor i Sörmland.	<p>Målet var prioriterat och stöttande strukturer var den första arbetsgruppen som startade.</p> <p>Utifrån resultaten från arbetsgruppen planerades och genomfördes pilotverksamheten Kulturkluster Sörmland som en stödfunktion för fria och offentliga kulturaktörer med bland annat rådgivning, affärsutveckling, kontaktförmedling och bollplank.</p> <p>Huvudsakliga arbetsområden var stöd, kontakt och kunskap. Inom ramen för detta genomfördes följande aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hantering av ett 70-tal ärenden inom stödfunktionen inkl. frågor som rör affärsutveckling. Huvudsakligen företagsstöd men också affärsutveckling för ideella föreningar. Av de som kontaktat kulturklustret är 66% fria kulturaktörer. • Samverkan med Hållbar regional utveckling kring bland annat <ul style="list-style-type: none"> ○ civilsamhällesfrågor. ○ kartläggning av de kulturella och kreativa branscherna i Sörmland. ○ De kulturella och kreativa branscherna (se nedan). • Uppbyggnaden av Team KKN i frågor som rör de kulturella och kreativa branscherna. Bland annat <ul style="list-style-type: none"> ○ Regelbundna avstämningar. ○ Möten med kommunernas kultur- och näringslivs- och platsutvecklingschefer eller motsvarande kring kkn-kartläggningen. Syfte att göra en läges- och behovsanalys. ○ Möten med näringslivsfrämjande funktioner i länet. ○ Genomförandet av pilotutlysningen "Kreativa utvecklingscheckar". • Planerandet och genomförandet av utbildningarna: <ul style="list-style-type: none"> ○ Hitta pengarna, tillsammans med Länsbildningsförbundet. ○ Breddat deltagande, tillsammans med två fria kulturaktörer. ○ Kultivera, ett tredagars utvecklingsretreat för kulturföretagare tillsammans med STUA, Solbacka och HRU. 	<p>Målet anses uppfyllt i och med implementeringen av Kulturkluster Sörmland.</p> <p>Samtliga aktiviteter följer med in i det implementerade klustret, utifrån behov kan dock innehållet komma att ändras. Det agila och behovsdrivna arbetssättet bör vara centralt även fortsättningsvis.</p> <p>Bedömningen från den externa utvärderingen är att "projektet har arbetat med aktiviteter som på ett ändamålsenligt sätt har bidragit till att nå målet."</p>

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektnamn

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utveckla ditt kulturföretagande, tillsammans med STUA. • Samverkan med Upphandlingsbryggan kring utbildningskonceptet "kulturbyråkrati för kulturskapare" • Fokusgrupper med fria och offentliga kulturaktörer som en uppföljning på den första arbetsgruppsprocessen. <p>Utöver ovanstående mer organiserade aktiviteter så har det också skapats ett slags mikrostöd under testandet av Kulturkluster Sörmland. Den övergripande blicken som kulturklustret har haft synliggör potentiella kopplingar mellan olika aktörer, projekt eller platser. Dessa har ofta lyfts och vidarebefordras i de möten och samtal som Kulturkluster Sörmland haft.</p>	
--	--	--

Resultatmål 2	Aktiviteter som knyter an till målet	Kommentar
Vid projektslut finns det lättillgängliga vägar till mötesplatser samt metoder för att underlätta utvecklingen av nya mötesplatser för kulturaktörer i Sörmland.	<p>Utifrån resultatet från arbetsgrupps-processen kring stöttande strukturer så inkluderades arbetet med mötesplatser som en del av Kulturkluster Sörmlands uppdrag.</p> <p>Följande aktiviteter har genomförts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utformande och genomförande av en digital kulturfrukost och tre kulturfrukostar live med följande teman. <ul style="list-style-type: none"> ○ "Lära av varandra – konkurrens, samexistens eller samskapande i det sörmländska kulturlivet". 40 deltagare. ○ "Konsten att gå samman – erfarenheter från fria aktörers samverkansinitiativ och hur det offentliga kan haka i.". 30 deltagare. ○ "Mötesplatser – från gräsrotterna till möjligheterna!". 28 deltagare. <p>Totalt 80 unika anmälda deltagare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genomförandet och testandet av mötesformen digital speed-dejting. Sex träffar genomfördes, den sista med temat arrangörer – artister. <p>Totalt 82 unika deltagare, varav flera medverkat vid flera tillfällen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utformandet och testandet av ett AW-koncept som en del av Folk och Kultur. • Samordningen och genomförandet av den regionala montern på Folk och Kultur som ett sätt att skapa en plats för samtal och förkovran i konventminglet. • Samverkan med bland annat fria kulturaktörer, Sörmlands hembygdsförbund, Arkiv Sörmland, Idéfarmen, Solbacka, Drömfabriken och kommunerna i planering och genomförande av att skapa mötesplatser. • I och med de aktiviteter som skett så uppstår det också nya kontaktvägar mellan kulturaktörer. Nätverkandet med olika aktörer gör att det skapas oväntade kopplingar. Nätverkandet är på detta sätt en slags strategi. 	<p>Målet anses uppfyllt i och med implementeringen av Kulturkluster Sörmland.</p> <p>Utifrån resultatet i fokusgrupperna kommer fokus för mötesplatserna i det implementerade kulturklustret att vara att fånga upp behov och att skapa en tydlighet i vem en tillfällig eller mer permanent mötesplats är till för och vad syftet med att mötas är.</p> <p>Bedömningen från den externa utvärderingen är att "projektet har arbetat med aktiviteter som på ett ändamålsenligt sätt har bidragit till att nå målet."</p>

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Resultatmål 3	Aktiviteter som knyter an till målet	Kommentar
<p>Det finns forum och arbetssätt för samverkan mellan regionala och kommunala aktörer.</p>	<p>Arbetet med detta resultatmål startade med att projektet hade möten med de kommunala och regionala aktörer som på något sätt kommer i kontakt med fria kulturaktörer. För kommunerna var det kultursamordnarna eller motsvarande funktion och kulturcheferna eller motsvarande funktion. För regionen var det kultursamordnare, konsulenter, producenter och utvecklare.</p> <p>Följande aktiviteter har genomförts som en del av arbetet mot resultatmål 3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planerade och genomförde en förkortad arbetsgruppsprocess kring samverkan med kommunernas kulturchefer eller motsvarande. • Etablering och facilitering av nätverk för <ul style="list-style-type: none"> ○ kommunernas kultursamordnare. Nio träffar varav tre live. ○ regionens konsulenter, utvecklare och producenter (KUP-nätverket). Fyra träffar varav två live. ○ kommunernas chefer med kulturstrategiskt ansvar. Tre träffar varav samtliga live. • Gemensamma träffar för nätverket för kommunernas kultursamordnare och regionens konsulenter, utvecklare och producenter. Två träffar varav båda live. • Möten med kommunernas kulturskolechefer. • Regelbundna avstämningar med bland annat STUA, Arkiv Sörmland, Länsbildningsförbundet och ett utvecklingsprojekt kring kulturskola som skedde parallellt med Sörmländska kulturtillgångar. 	<p>Målet anses uppfyllt i och med implementeringen av Kulturkluster Sörmland och det fortsatta uppdraget med att facilitera nätverk för offentliga kulturaktörer.</p> <p>Bedömningen från den externa utvärderingen är att "projektet har arbetat med aktiviteter som på ett ändamålsenligt sätt har bidragit till att nå målet."</p>

Resultatmål 4	Aktiviteter som knyter an till målet	Kommentar
<p>Projektet arbetar kunskapsöverförande för att sprida information om hur man kan arbeta regionalt med kulturområdesövergripande kulturell infrastruktur.</p>	<p>Projektet har arbetat kunskapsöverförande i kommunikation och aktiviteter. Följande aktiviteter har genomförts.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Möten med fem regioner i början av projektet för att samtala om hur de arbetar med stöttande strukturer (Halland, Örebro, Norrbotten, Uppsala och Dalarna). • I kommunikationsarbetet förmedlas kunskap om Kulturkluster Sörmland via webbsida, sociala medier och nyhetsbrevet men också i samtal och möten med kulturaktörer. • Utskick av 27 nyhetsbrev där antalet prenumeranter var ca 400 vid det första och 925 vid det senaste. • Planering och genomförande av seminarium om projektet på Folk och Kultur 2022. • Planering och genomförande av seminarium om hur vi lär av varandra på Folk och Kultur 2023. • Digitala informationsmöten med andra regioner om projektet och hur vi lär av varandra. Genomförde tre 	<p>Målet anses uppfyllt i och med implementeringen av Kulturkluster Sörmland.</p> <p>Ambitionen om att arbeta kunskapsöverförande kommer att inkluderas i arbetet med att bygga upp en kunskapsbank.</p> <p>Bedömningen från den externa utvärderingen är att "projektet har arbetat med aktiviteter som på ett</p>

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektnamn

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

	<p>möten där nio regioner medverkade (Östergötland, Norrbotten, Dalarna, Värmland, Västra Götaland, Blekinge, Väster Norrland och Kalmar).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genomförande av informationsmöten för studieförbunden i Sörmland om projektet. • Information för kulturskolechefer i Sörmland. • Processtöd i KKHIM-nätverket (kreativa och kulturella händer i Mälardalen, ett nätverk för slöjdekonsulenter i Stockholm, Örebro, Västmanland, Sörmland och Uppsala). • Informationsspridning om arbetet i det nationella nätverket för KKN-frågor. • Information till kulturskolepedagoger i Sörmland om Kulturkluster Sörmland. 	ändamålsenligt sätt har bidragit till att nå målet.”
--	---	--

5.2 Indikation effektmål

Projektets effektmål föreslås följa med in i det implementerade Kulturkluster Sörmland. Detta eftersom de är effekter som är önskvärda att uppnå och förbättra på längre sikt och inte enbart under en projektperiod. Aktiviteterna ovan som knyter an till resultatmålen knyter också an till effektmålen. Det som redovisas nedan är den externa utvärderingens bedömning av nuläget för effektmålen.

Sammanfattningsvis kan sägas att projektet har arbetat med samtliga effektmål och att man är en bit på väg även om arbete kvarstår innan de kan klassas som uppfyllda.

Effektmål 1	Uppföljning
Information om finansieringsmöjligheter, tillgång till kompetens och information om aktörer och platser för kultur är synlig, känd och likvärdig mellan aktörer inom det fria kulturlivet i Sörmland.	Nuläge vid projektavslut – Inom projektet har Kulturkluster Sörmland erbjudit stöd, kunskap och kontakter till fria kulturaktörer. Projektet har även informerat dessa aktörer om möjligheten att ansöka om medel från pilotutlysningen ”Kreativa utvecklingscheckar”. Dessutom har projektet genomfört fördjupat arbete i samarbete med HRU, inklusive kartläggning av kultursektorn i Sörmland. I intervjuer med fria kulturaktörer har respondenterna rapporterat att de har fått inbjudningar till olika evenemang och att de har samarbetat nära behovsgrupperna, till exempel genom arbetsgruppen för stöttande strukturer.
Effektmål 2	
Kultursektorn i Sörmlands olika aktörer inspirerar och lär av varandra och synergier och effektiviseringsmöjligheter mellan aktörerna tas tillvara.	Nuläge vid projektavslut – Projektet har samarbetat med Team KKN, KUP-nätverket och faciliterat kultursamordnarträffar. I intervjuer med KUP-nätverket beskrivs det att projektets implementeringsgrupp har bidragit både till att förankra projektet och till att klargöra projektets målsättningar samt interna funktioner inom kulturområdet inom regionen. Samtidigt framgår det tydligt i intervjuer med KUP-nätverket att en bred kommunikation och transparens kring projektets beslut

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

	<p>och riktning är viktigt. Det har funnits skillnader i hur tydligt projektets arbete har uppfattats.</p> <p>När det gäller aktörernas möjlighet att inspireras och lära av varandra har samtliga intervjuade aktörer betonat vikten av detta. Projektet har bidragit till att klargöra de kulturella infrastrukturen och främjat dialogen mellan aktörer.</p>
Effektmål 3	
<p>Samverkan mellan och inom regionen och kommunerna har ökat. Vilket leder till att såväl det offentliga erbjudandet som kommuners och regionens roll i det Sörmländska kulturlivet är tydlig.</p>	<p>Nuläge vid projektavslut – Inom ramen för effektmål 3 har projektet arbetat med samma aktiviteter som för effektmål 2. I genomförda intervjuer har samverkan internt och externt lyfts fram som ett tydligt resultat av projektets arbete, där den kulturella infrastrukturen har tydliggjorts och dialogen har ökat både inom regionen och utanför regionen.</p>

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

6 Bilaga 1 – Utökad behovsanalys

6.1 Tidig behovsanalys – våren 2021

Nedan följer den behovsanalys som projektet genomförde som en del av initierings- och etableringsfasen.

6.1.1 Stöttande strukturer

Behoven som uttrycktes från det fria kulturlivet under våren 2021 var i korthet: kontakter, lokaler, finansiering, kompetensutveckling, kunskapsutbyten, nätverkande och öppna samtal om de behov som finns. Detta handlade i hög utsträckning om att det enkelt ska gå att hitta ”rätt” personer för de behov som man har. Det handlade också om att det ska finnas resurser i form av stöd för att kunna göra snabba omställningar, hitta fler vägar till finansiering av den egna verksamheten och kompetensutveckling inom diverse områden, då främst inom digitalisering och den teknik som krävs för att digitalisera verksamhet. Det fanns också ett behov av att kunna hitta billiga och tillfälliga lokaler runt om i länet. Ytterligare ett stort behov var att det ska finnas möjlighet för nätverkande och kunskapsutbyten.

Den stora skillnaden mellan vilka behov som uttrycktes i början av projektet jämfört med innan Corona-pandemin var framför allt behovet av stöd för snabba omställningar. Detta uttrycktes i form av en önskan om stöd kring digitalisering och en insikt om att man behöver hitta fler intäktskällor för den egna verksamheten. Med det sagt så har det *alltid* funnits en kunskap om kultursektorns sårbarhet och bristande skyddssystem för kulturskaparna som verkar inom den. Corona-pandemin har *bara* synliggjort dessa brister för de som finns utanför den.

6.1.2 Mötesplatser

Motiveringen till att samverka för kommuner och för regionens kulturverksamheter är att mer kultur ska nå ut till fler. För att detta ska kunna ske behöver kulturaktörerna olika typer av stöd. Det uttrycks av kulturaktörerna som ett behov av dels praktiskt stöd, dels av kunskapsmässigt stöd. För att kunna skapa anpassade och efterfrågade stöttande strukturer för det fria kulturlivet krävs det mötesplatser mellan olika typer av kulturaktörer i Sörmland.

Med mötesplats menas alla sammanhang där någon form av ömsesidig interaktion förekommer mellan kulturaktörerna i Sörmland. Detta kan exempelvis vara när kulturskapare möter sin mottagare/publik, i nätverk för kulturaktörer eller på platser där kultur sker. Mötesplatser bör alltså tolkas i en vid betydelse.

6.1.3 Samverkan

I den förstudie som gjordes under hösten 2019 framkom tydligast att de fria kulturaktörerna i Sörmland på olika sätt ville synliggöra, koppla ihop och förmera det som redan fanns i länet genom att utveckla samordning, samverkan och samarbete. Detta behov bedöms kvarstå även i den behovsanalys som gjorts inom projektet under våren 2021. Behovet har förstärkts i och med Corona-pandemin.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Även region Sörmlands egna kulturverksamheter uttrycker liknande behov att mötas verksamhetsöverskridande i syfte att samarbeta kring teman och relevanta frågor. En tydlig aspekt som framkommer i samtalen med främjande- och producerandeuppgifterna inom Kultur & Utbildning är att samverka med kommunerna i hög utsträckning är beroende av vilket uppdrag och mandat olika tjänstepersoner har och vilka prioriteringar som kommunerna gör. Därför är graden av samverkan varierande med olika kommuner.

Internt inom regionen efterfrågas det strukturer för intern samverkan över kulturområdena. Detta dels i form av en mer generell samverkan men också specifika samarbeten i olika projekt. Flera uppger att det skulle gynna de egna verksamheterna och därmed de målgrupper som man arbetar för om det fanns en utökad samverkan.

Samverkan mellan kommunerna är ganska ovanlig. Framför allt eftersom kommunerna har så olika förutsättningar, men också av att alla "har ganska mycket med sitt eget". De flesta verkar tycka att samverkan fungerar bra när den sker men att den är svårt att genomföra av olika skäl.

När det gäller samverkan med fria aktörer inom respektive kommun så menar de flesta att samverkan fungerar bra, men att de vill göra mer och att resurserna inte alltid räcker för behoven som finns.

Samverkan mellan kommuner sker nästan uteslutande kring kulturutbudet och kulturarrangemang och i viss utsträckning kring erfarenhetsutbyte, bidrag och teknik. Ingen anger att samverkan sker strategiskt, kunskapsförande eller i utvecklingssyfte. Samverkan är nästan uteslutande av praktisk natur men det finns en önskan om att samverka. I första hand vill man samverka kring kulturutbudet och då främst i större projekt och vid samordning av turnéer med mera. Det finns också en önskan om att samverka för att stärka kulturens position, för att samordna frågor som rör de kulturella och kreativa branscherna och för att skapa utveckling på kulturområdet. Motiven för att vilja samverka är huvudsakligen att stärka tillgången och tillgängligheten till kultur och kulturupplevelser.

Såväl kommuner som fria kulturaktörer menar att samverkan som man själv inte kan påverka eller där endast en part bestämmer varken är önskvärd eller efterfrågad. De fria kulturaktörerna menar att det spelar roll varifrån initiativ till samverkan och förändring kommer och att det inte är inspirerande eller motiverande att bli erbjuden en färdig lösning och uppgift. Det som skapar engagemang och kreativitet är att få vara med i arbetet.

6.2 Utökad behovsanalys – hösten 2021

Under hösten 2021 genomfördes en arbetsgruppsprocess kring stöttande strukturer. Arbetsgruppen bestod av tretton personer som i sig själva eller som representanter för organisationer visade på bredden avseende både kulturområde och organisationsform i kultursektorn i Sörmland. Fyra var representanter för offentliga kulturaktörer, två från kommunal nivå och två från regional nivå.

Resultaten från arbetsgruppsprocessen förtydligar behoven ovan ytterligare. Resultaten visar att lösningarna på behoven är Stöd, Kunskap och Kontakt. Stöd fungerar som en slags lots-funktion för att stödja i att hitta vägar till rätt person, funktion, finansiering eller organisation. Ett stöd för

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

att navigera i den kulturella infrastrukturen i Sörmland. Kunskap arbetar både med kunskapsöverföring mellan olika kulturaktörer och med egna utbildningar. Kontakt är en samordnande funktion för kulturområdesövergripande möten och mötesplatser.

Utöver dessa tre framkom också ett behov av att skapa en kreativ fond där fria kulturaktörer kan söka enkla medel för mer utforskande projekt.

6.3 Nationellt perspektiv – våren 2021

I mars 2021 gav regeringen skrivelsen *Konstnärernas villkor* (Skr 2020/21:109) till riksdagen. Skrivelsen tar avstamp i betänkandet *Konstnär – oavsett villkor?* (SOU 2018:23). I skrivelsen tar regeringen tydligt ställning för vikten av en kulturell infrastruktur för konstnärernas villkor.

Den kulturella infrastrukturen med institutioner och organisationer i hela landet är avgörande för konstnärernas villkor. Den regionala och lokala infrastrukturen är nämligen en viktig del av en konstnärs arbetsmarknad. Stödet inom ramen för kultursamverkansmodellen är därför också betydelsefullt för konstnärernas villkor.

De menar vidare att konstnärspolitiken riktar sig till professionellt yrkesverksamma konstnärer men att den samtidigt är en del av kulturpolitiken. I detta menar de att

Många kulturpolitiska insatser har betydelse och effekt för konstnärers villkor samt är viktiga grundstenar för infrastrukturen och arbetsmarknaden för en konstnär.

Projektet har i detta perspektiv arbetat såväl konstnärs- som kulturpolitiskt.

SOU 2018:23 beskriver de samhällsförändringar som påverkar konstnärernas villkor och lyfter i detta bland annat digitaliseringen, internationaliseringen, befolkningens sammansättning, nya villkor på arbetsmarknaden och framväxten av kulturella och kreativa branscherna. De pekar också ut ett antal utmaningar där den socioekonomiska snedrekryteringen till högre konstnärlig utbildning och koncentrationen av kultur till storstadsområdena är tydligast. Dessa båda gör att det kulturpolitiska målet om att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet riskerar att tappa legitimitet och relevans. Utifrån ovanstående konstaterar regeringen i sin skrivelse att det behövs en stärkt konstnärspolitik för att nå de kulturpolitiska målen.

De professionella konstnärerna tillhör kulturlivets absoluta fundament och spelar en avgörande roll för att målen ska kunna uppnås. Konstnärer behöver därför kunna leva på sitt yrke och framtida generationer måste se konstnärsyrket som en möjlig bana.

En del av den kulturella infrastrukturen som nämns i såväl utredning som regeringens skrivelse är de så kallade mellanhänderna, som utredningen också konstaterar att det finns ett ökat behov av. Dessa definieras som hela kedjan från konstnär till publik och kan vara producenter, arrangörer, teatrar, förlag och gallerier. Olika mellanhänder fungerar olika i relation till konstnärerna och de kan också vara inom både offentligt, privat och idéburen sektor. När det gäller arrangörsledet konstaterar regeringen att

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektnamn

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

Ett väl fungerande arrangörsnät är därmed en grundläggande förutsättning för att det ska finnas en fungerande arbetsmarknad för konstnärerna i hela landet.

Arrangörsledet ser olika ut beroende på konstområde men drivs i hög utsträckning av eldsjälarna inom den idéburna sektorn. Delar finansieras av statliga medel från framför allt Kulturrådet. Arrangörsledet är i hög utsträckning beroende av bidrag från regioner och kommuner. Detta gör att förutsättningarna för arrangörsverksamhet påverkas av kommunernas och regionerna ekonomiska situation. En betydande utmaning kopplat till detta är att regioner och kommuner står inför en tid med minskade intäkter och ökade kostnader för skola, vård och omsorg. Även folkbildningen i egenskap av Sveriges största kulturarena och de kulturella och kreativa branscherna lyfts fram som viktiga aktörer för att skapa arbetstillfällen. Det konstateras också att förutom ovanstående så är tillgång till lokaler för konstnärligt skapande en del av den kulturella infrastrukturen. Även inom denna spelar den idéburna sektorn stor roll.

Insatserna för att stärka villkoren för konstnärerna hamnar i stor utsträckning på nationell nivå genom insatser inom arbetsmarknads- och socialförsäkringssystemen. Detta har legat utanför projektets uppdrag. Däremot har arbetet med den kulturella infrastrukturen, vars vikt lyfts i såväl regeringens skrivelse som i utredningen, varit helt central.

Andra relevanta utredningar och betänkanden som projektet fördjupat sig i och tagit in i arbetet på olika sätt är ”Från kris till kraft – återstart för kulturen” (SOU 2021:77) och ”Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher” (SOU 2022:44).

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

7 Bilaga 2 – Regionala förutsättningar

7.1 Regionala förutsättningar

Region Sörmlands nio kommuner har olika förutsättningar vad gäller skapande och förmedling av kultur och kulturupplevelser. Detta lyfts fram i samtliga sammanhang som kulturlivets strukturer kommer på tal i förarbetet till projektet.

De olika förutsättningarna visar sig på olika sätt, men handlar i stor utsträckning om:

1. Befolkningens sammansättning och storlek, vilket har konsekvenser för både fördelning av resurser och för skapande och upplevelser av kultur.
2. Kommunal organisation och politiska prioriteringar. Bland annat finns skillnader i vilka förvaltningar som ansvarar för kulturfrågor och i vilken utsträckning kommunen väljer att förlita sig på fria aktörer, egen kulturproduktion eller på en blandning av dem båda.

Ovanstående påverkar också i vilken utsträckning regionens kulturverksamheter är aktiva i olika kommuner. Något som särskilt uttrycks av såväl kommuner som fria kulturaktörer är behovet av att nå invånare i alla delar av länet.

7.1.1 Region Sörmland

Region Sörmland ansvarar för hälso- och sjukvård men också för den regionala utvecklingen, allmänna kommunikationer och för regional kulturverksamhet. Den regionala kulturverksamheten Kultur & Utbildning styrs av Nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet.

Kultur & Utbildning omfattar verksamheterna Nynäs slott, Åsa och Eskilstuna folkhögskolor, Ökna naturbruksgymnasium, Scenkonst Sörmland, Biblioteksutveckling i Sörmland och Sörmlands museum. Utöver detta har Hållbar regional utveckling ett visst uppdrag inom kultur riktat främst mot kreativa och kulturella näringarna (KKN).

De huvudsakliga verksamheterna inom Kultur & Utbildning som berörs av projektet är de som också ingått i projektets styrgrupp. Dessa är Biblioteksutveckling i Sörmland, Sörmlands museum och Scenkonst Sörmland. Eftersom de andra verksamheterna också arbetar med kultur på olika sätt så har de involverats i projektet vid behov.

7.1.2 Samverkan mellan region och kommun

I Kulturplan Sörmland regleras uppdrag, mål och prioriteringar för den regionala kulturverksamheten.

Samverkan utifrån kultursamverkansmodellen sker genom samverkansorganet Samkultur Sörmland. I detta finns samtliga kommuners kulturpolitiker och kulturchefer eller motsvarande representerade tillsammans med region Sörmlands kultur- och utbildningschef samt verksamhetscheferna för Biblioteksutveckling i Sörmland, Scenkonst Sörmland och Sörmlands museum. Samkultur Sörmland leds av ordföranden i nämnden för kultur, utbildning och

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

friluftsverksamhet. Huvudsaklig uppgift är att samverka kring framtagandet av regionens kulturplan med tillhörande aktivitetsplaner.

I detta arbete inkluderas också samråd med en konstformsöverskridande referensgrupp bestående av kulturskapare inom privat och idéburen sektor.

Utöver detta sker också ett flertal mindre och större samarbeten mellan kommunerna och verksamheterna inom Kultur & Utbildning. Exempelvis kring konst, barn och unga och kulturskola.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

8 Bilaga 3 – Resultat från de kreativa utvecklingscheckarna

8.1 Sökta och beviljade stöd

Trots en kort utlysningstid inkom 88 ansökningar om stöd, varav 12 beviljades. Ansökningarna omfattade 3 624 038 kronor och stöd beviljades för 501 770 kronor.

Det kom ansökningar från alla kommuner och för alla kulturområden förutom Arkiv. Sökta stöd fördelade sig som följer avseende geografisk placering och konstområde.

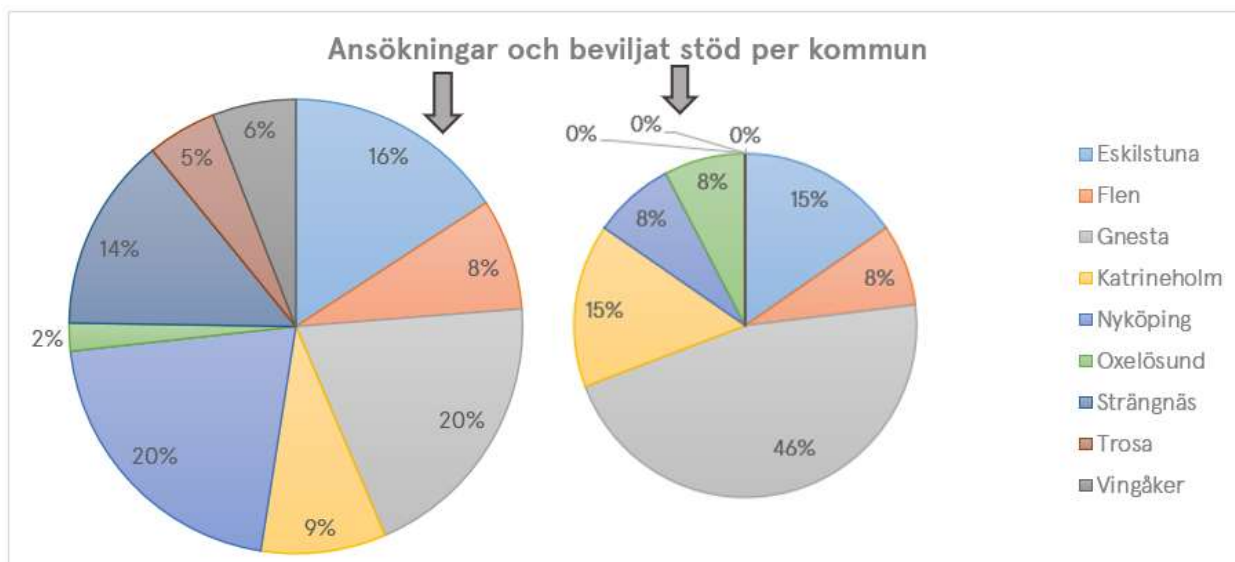


Diagram 1: Procentuell andel ansökningar och beviljade stöd per kommun.

Flest ansökningar kom från Gnesta och Nyköping och minst från Trosa och Oxelösund. De 12 beviljade ansökningarna fördelades över sex kommuner, där en klar majoritet kom från Gnesta.

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

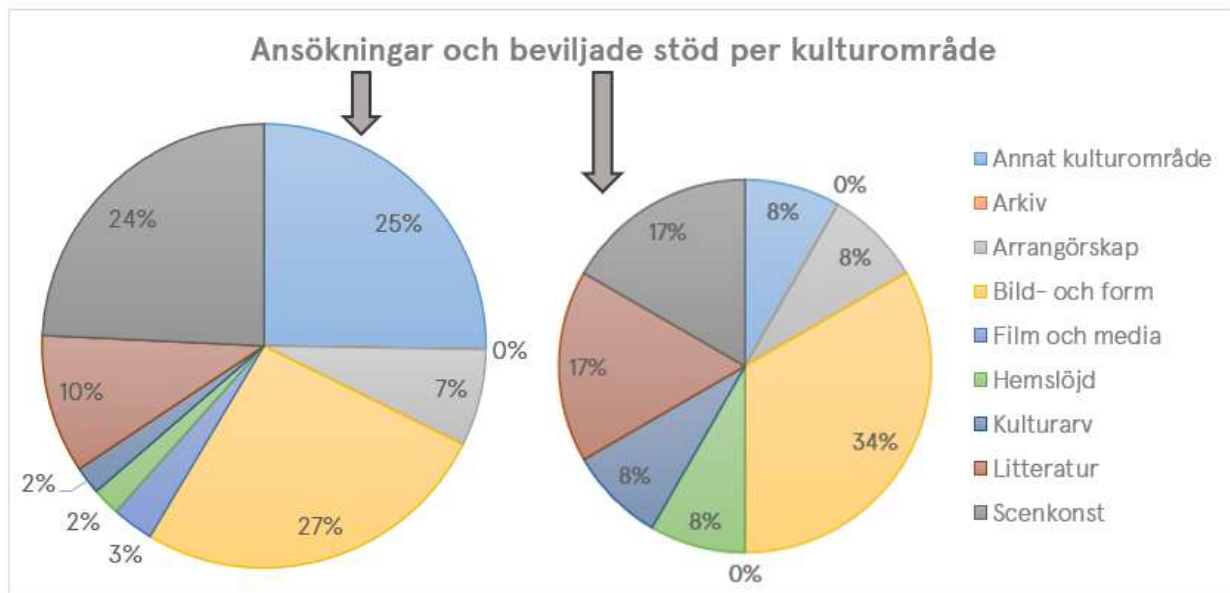


Diagram 2: Procentuell andel ansökningar och beviljat stöd per kulturområde.

Bild- och form, scenkonst och annat kulturområde var de konstområden som flest ansökningar föll inom. Inga ansökningar fanns inom arkiv. Flest antal beviljade ansökningar fanns inom bild- och form, litteratur och scenkonst. Inga fanns inom arkiv och film- och media.

När vi tittade på organisationsform var en majoritet av ansökningarna från enskilda firmor. 32% var från annan organisationsform vilket innebar att de exempelvis kom från ekonomiska föreningar, handels- eller kommanditbolag eller ideella föreningar som var registrerade för näringsverksamhet. Fördelningen av beviljade medel följde detta mönster med 50% enskilda firmor, 25% aktiebolag och 25% annan organisationsform.

8.2 Resultat från extern utvärdering

WSP utvärderade arbetet med de kreativa utvecklingscheckarna genom att genomföra intervjuer med de 12 aktörer som beviljades checkar. Utvärderingen syftade till att undersöka aktörernas syn på de mottagna medlen: hur de använt den kreativa checken, vad det inneburit för respektive verksamhet i termer av katalysatoreffekt och ökad självförsörjning, hur aktörerna hade löst den nya satsningen utan att ta del av stödet från checkarna och hur de planerar att satsningen ska leva vidare framgent. Den övergripande och sammanfattade bilden som framkommit från samtliga intervjuer följer nedan.

De kreativa checkarna har upplevts som mycket positiva bland de aktörer som beviljats stöd. Aktörerna pekade på att checkarna genererat en reell skillnad för verksamheterna, och möjliggjort insatser som i flera fall inte hade varit möjliga att genomföra utifrån tid och finansiering. Att få ta del av den kreativa checken har även inneburit ett personligt erkännande för flera av aktörerna. Aktörerna ser över lag att de kreativa checkarna kommer att leda till en ökad

Projektbeställare

Mikael Palo

Projektledare

Elin Selig och Marie Anstadius

Projektname

Sörmländska kulturtillgångar

Datum

2023-10-10

Version

1.0

Diarienummer

KN-KUS21-0040-26

självförsörjningsgrad på sikt, och de flesta av aktörerna kommer att fortsätta med det arbete som de påbörjat med stöd från de kreativa checkarna.

På frågan om checken har fungerat som en katalysator för en verksamhet som ska leva vidare är svaret ja. Aktörerna beskriver över lag checken som ett startskott för en insats eller verksamhet som kommer leva vidare. På vilket sätt skiftar, eftersom satsningarna har varit av olika typ. En tydlig majoritet av de som fått stöd beskriver ett arbete som fortsätter. Vissa väntar på nästa steg i sitt projekt, att börja testköra det man arbetat fram, få återkoppling där kontakter tagits, genomföra föreställningar eller uppträdanden, få en ökad försäljning eller att börja ta emot nya kunder och intressenter.

I utvärderingen ombads också de som fått stöd beskriva om, och hur, satsningen hade ökat självförsörjningsgraden. Kulturaktörerna upplevde över lag också att satsningen har bidragit till en ökad självförsörjningsgrad – om än indirekt eller på sikt. Det kan handla om en ny verksamhetsinriktning, nya kunder, ny försäljning, nya produkter eller nya lokaler.